

Proefstation voor Bloemisterij en Glasgroente
Vestiging Naaldwijk
Postbus 8, 2670 AA Naaldwijk
Tel. 0174-636700, fax 0174-636835

ISSN 1385 - 3015

GEBRUIKSWAARDEONDERZOEK TROSTOMAAT

Herfstteelt 1999

Project 5061-6

L. Hogendonk
E.C. Rijpsma
P. Steenbergen
A.J.H. Berents
Naaldwijk, maart 2000
Rapport 267
Prijs f 35,-

Rapport 267 wordt u toegestuurd na storting van f 35,- op banknummer 300 177 976 ten name van Proefstation Naaldwijk onder vermelding van 'Rapport 267, Gebruikswaardeonderzoek Trostomaat'.

INHOUD

1.	INLEIDING	5
1.1	DOEL	5
1.2	PROGRAMMA GEBRUIKSWAARDEONDERZOEK GLASGROENTEN	5
1.3	SAMENSTELLING RASSESERIES	5
1.4	OPZET ONDERZOEK	6
1.5	INDELING RAPPORT	7
2.	PROEFOPZET	8
2.1	PROEFGEGEVENS	8
2.2	OPGENOMEN RASSEN, HERKOMSTEN EN RESISTENTIES	9
	RESULTATEN	10
2.3	BEOORDELINGEN	10
2.3.1	Beoordelingen in cijfers – november t/m januari	11
2.3.2	Beoordelingen in cijfers van het gewas	27
2.3.3	Opmerkingen bij de beoordelingen van het gewas	28
2.4	PRODUCTIE	30
2.4.1	Totaalproductie	30
2.4.2	Productie vanaf 5 december	35
2.4.3	Opmerkingen gemaakt tijdens oogst	40
2.4.4	Aantal vruchten per tros	42
2.5	HOUDBAARHEID	43
2.5.1	Houdbaarheidsgegevens	43
2.6	LENGTEMETINGEN GEWAS	50
2.7	SMAAKONDERZOEK	51
2.7.1	Gegevens smaakonderzoek	51
2.7.2	Opmerkingen smaakonderzoek	52
3.	SAMENVATTINGEN	54
3.1	BEOORDELINGEN IN CIJFERS – SAMENVATTING	54
3.2	PRODUCTIE VANAF 5 DECEMBER – SAMENVATTING	55
3.3	HOUDBAARHEID - SAMENVATTING	56
4.	PRODUCTIE GRAFISCH WEERGEGEVEN	57
5.	RASBESCHRIJVINGEN	60

1. INLEIDING

1.1 DOEL

Het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten wil de teler steunen in de keuze van zijn rassen door het vergaren en presenteren van resultaten, verkregen uit objectief en betrouwbaar onderzoek dat in samenwerking met telers en veredelaars wordt uitgevoerd.

1.2 PROGRAMMA GEBRUIKSWAARDEONDERZOEK GLASGROENTEN

Het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten vindt plaats in opdracht van telers, die via de gewascommissies van LTO Groeiservice hun onderzoekswensen kenbaar maken. Het onderzoek vindt jaarlijks plaats voor de gewassen; paprika (verschillende kleuren), tomaat (verschillende typen en teeltperioden), komkommer (verschillende teeltperioden), sla en radijs (beiden ook in verschillende teeltperioden). Daarnaast worden jaarlijks een of meerdere kleinere gewassen in het programma opgenomen. Gewassen als aubergine en courgette komen gemiddeld eens in de drie jaar aan bod, terwijl gewassen als andijvie en Chinese kool bijvoorbeeld ongeveer eens in de 5 jaar worden beproefd. Het gebruikswaardeonderzoek glasgroenten wordt sinds jaren uitgevoerd door het PBG te Naaldwijk.

Het programma wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de onderzoekswensen vanuit de commissies, het rassenaanbod bij de veredelingsbedrijven en het door het Productschap Tuinbouw (PT) beschikbaar gestelde budget. De Begeleidingscommissie Gebruikswaardeonderzoek Glasgroenten (BGG) adviseert het PBG m.b.t. de inhoud en uitvoering van het gebruikswaardeonderzoek. In deze commissie zijn telers (namens LTO Groeiservice), de NVZP (Nederlandse Vereniging voor Zaaizaad en Plantgoed), de NVP (Nederlandse vereniging van Plantenkwekers), Naktuinbouw (Nederlandse Algemene Kwaliteitsdienst Tuinbouw), de DPA (Dutch Produce Asssocation), het PT en het PBG vertegenwoordigd.

1.3 SAMENSTELLING RASSENERIES

Nadat het programma voor het gebruikswaardeonderzoek is vastgesteld worden de veredelingsbedrijven aangeschreven met het verzoek rassen in te zenden voor de verschillende gewassen. Aan het eind van het voorafgaande teeltseizoen is in de beoordelingscommissies vastgelegd welke standaardrassen (bekende rassen als vergelijkingsras in het onderzoek) voor de verschillende teelten in de series worden opgenomen.

Elk veredelingsbedrijf ontvangt een aanmeldingsformulier waarop het standaardras wordt vermeld. Op dit formulier dienen de inzenders een aantal vragen m.b.t. de in te zenden rassen te beantwoorden, zodat vooraf een redelijk beeld van de inzendingen bestaat.

Als alle formulieren zijn ingezonden wordt bekeken of alle rassen aan de vooraf gestelde kwalificaties voldoen (een vleestomaat moet bijvoorbeeld een voldoende hoog vruchtgewicht hebben). In een enkel geval worden inzendingen op basis van de beschikbare informatie niet tot de serie toegelaten.

De series mogen niet groter zijn dan ongeveer 15 rassen, omdat de tuinders anders meer dan 30 proefvelden moeten bijhouden. Elk veredelingsbedrijf mag maximaal 2 rassen inzenden, zodat de series meestal binnen de perken blijven.

1.4 OPZET ONDERZOEK

Het onderzoek vindt plaats op gemiddeld 8 praktijkbedrijven per type of teeltperiode, waardoor de rassen onder representatieve omstandigheden worden getoetst. Om standplaatseffecten op de bedrijven zo veel mogelijk uit te sluiten, worden alle proeven tenminste in twee herhalingen opgezet. Door deze werkwijze wordt gegarandeerd dat de resultaten op een verantwoorde en betrouwbare manier worden verzameld.

In de proeven zijn het de proefnemers (telers) die de productiegegevens verzamelen op door het PBG beschikbaar gestelde oogstformulieren, waarbij de oogstfrequentie en de indeling van het product in kwaliteitsklassen op dezelfde manier gebeuren als op de bedrijven gangbaar is. Door excursiegroepen worden met regelmaat gewasbeoordelingen uitgevoerd, zodat een beeld ontstaat van de gewassenmerken zoals groei­kracht en arbeidsvriendelijkheid.

Het PBG organiseert productbeoordelingen. Hiertoe wordt van verschillende bedrijven product gehaald en op het PBG tentoongesteld. Een beoordelingscommissie bestaande uit tuinders, veredelaars, voorlichters, afzetorganisaties en onderzoekers beoordeelt het product op verschillende gewasspecifieke uiterlijke kenmerken.

Op verschillende momenten in het seizoen wordt houdbaarheids­onderzoek uitgevoerd aan product afkomstig van verschillende proef­bedrijven. Het houdbaarheids­onderzoek vindt plaats op het PBG in speciaal daarvoor ingerichte ruimten. In deze ruimten wordt het product onder geconditioneerde omstandigheden bewaard. Drie maal per week wordt er beoordeeld op verschillende productspecifieke kenmerken.

Voor tomaat en paprika geldt dat er een aantal malen per seizoen smaak­onderzoek wordt uitgevoerd door een panel bestaande uit 35 personen.

Ruim voor het einde van het seizoen (voor de meeste gewassen in augustus) worden de proeven beëindigd om voor aanvang van het zaaiseizoen alle gegevens te kunnen verwerken en presenteren.

De gegevens worden door het PBG vastgelegd in een conceptrapport en een voorstel voor ras­beschrijvingen die als basis voor een publicatie dienen. Beide worden met de beoordelings­commissie besproken en eventueel gecorrigeerd. De ras­beschrijvingen worden vervolgens ter goedkeuring voorgelegd aan de deelnemende veredelings­bedrijven. Bij eventuele bezwaren wordt de commissie nogmaals geraadpleegd. Als de ras­beschrijvingen definitief zijn wordt er een artikel

gepubliceerd in het vakblad. Veredelingsbedrijven hebben de mogelijkheid om hun ras(sen) terug te trekken voor het Nederlandse handelsverkeer, zodat er over deze rassen geen publicatie volgt.

1.5 INDELING RAPPORT

In dit rapport vindt u de uitgewerkte resultaten van het gebruikswaardeonderzoek herfstteelt tomatomaat. In hoofdstuk 2 worden de opzet en de werkwijze van dit onderzoek toegelicht. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van achtereenvolgens de product- en gewasbeoordelingen, de productiewaarnemingen, het houdbaarheidsonderzoek, de gewaslengtemetingen en het smaakonderzoek weergegeven.

2. PROEFOPZET

Voor de herfstteelt van 1999 werden vijftien nieuwe rassen op hun gebruikswaarde voor de praktijk getoetst. Tomcat en Durinta werden als vergelijkingsrassen aan de serie toegevoegd. De proeven lagen in 2-voud op acht praktijkbedrijven.

2.1 PROEFGEGEVENS

Bedrijf	afkorting	teeltsysteem	aantal planten per m ²	voorteelt	zaai-datum	Plant-datum
Bedrijf 1	B1	V-systeem	2.45	komkommer	28-07	01-09
Bedrijf 2	B2	V-systeem	2.0	tomaat	26-07	25-08
Bedrijf 3	B3	V-systeem	2.22	komkommer	19-07	20-08
Bedrijf 4	B4	V-systeem	1.8	komkommer	04-08	04-09
Bedrijf 5	B5	V-systeem	2.2	komkommer	23-07	27-08
Bedrijf 6	B6	V-systeem	2.4	komkommer	23-07	27-08
Bedrijf 7	B7	V-systeem	2.1	komkommer	01-08	30-08
Bedrijf 8	B8	V-systeem	2.6	komkommer	01-08	01-09

Bedrijf	datum 1 ^o oogst	datum laatste oogst proef	aantal malen geoogst	eigen ras	substraat	In proef toegevoegd ras
B1	08-11	18-01-00	12	Vitador	ja	Vitador
B2	11-11	19-01-00	13	Alura/Lasso	ja	
B3	18-10	11-01-00	12	Tomcat	ja	
B4	05-11	03-01-00	12	Tomcat	ja	
B5	26-10	06-01-00	14	Durinta	ja	
B6	25-10	05-01-00	11	Vitador	ja	Vitador
B7	04-11	05-01-00	11	Tomcat	ja	
B8	05-11	04-01-00	8	Tomcat	ja	

2.2 OPGENOMEN RASSEN, HERKOMSTEN EN RESISTENTIES

Code	Ras	Herkomst	Resistenties*
TTA	Clarion	Novartis	TmC ₅ F ₂ FrWi
TTB	Cloé	Novartis	TmC ₅ VF ₂ Wi
TTC	Door de inzender teruggetrokken		
TTD	E 20.30771	Enza	TmC ₅ VF ₂ FrWi
TTE	Vandos	van den Berg	TmVF ₂
TTF	Lotus	van den Berg	TmVF ₂ N
TTG	Door de inzender teruggetrokken		
TTH	BS 6671	Bruinsma	TmC ₂ VF ₁ Fr
TTJ	Lasso	Western Seed	TmVF ₂ Fr
TTK	Door de inzender teruggetrokken		
TTL	Referance	De Ruiten	TmC ₅ VF ₂ FrWi
TTM	DRW 5600	De Ruiten	TmC ₅ VF ₂ FrWi
TTN	74-24 RZ	Rijk Zwaan	TmC ₅ VF ₂ FrWi
TTO	74-29 RZ	Rijk Zwaan	TmC ₅ VF ₂ FrWi
TTP	1229085	Royal Sluis	TmC ₅ VF ₂ Fr
Vergelijkingsrassen:			
TTY	Tomcat	Bruinsma	TmC ₅ VF ₂ FrWi
TTZ	Durinta	Western Seed	TmC _{bd} VF ₂

* Tm = tomatemozaïkvirus, C₅ = Cladosporium A t/m E, C_{bd} = Cladosporium B en D, V = Verticillium, F₁ = Fusarium 1, F₂ = Fusarium 1 en 2, Fr = Fusarium-voet- en -wortelrot, Wi = witkoppen.

RESULTATEN

2.3 BEOORDELINGEN

De beoordelingen zijn uitgevoerd door vertegenwoordigers van de deelnemende zaadbedrijven, de telers, de gewasonderzoeker van het Proefstation te Naaldwijk, de voorlichtingsdienst, medewerkers van The Greenery International en medewerkers van het gebruikswaardeonderzoek.

Bij de beoordelingen werden er cijfers gegeven voor de vruchteigenschappen:

- vruchtvorm
- vruchtkleur
- doorkleuring binnen tros
- uniformiteit trossen
- stevigheid
- trosopbouw
- gebruikswaarde

De cijfers werden gemotiveerd door opmerkingen (zie 3.1.1.2, 3.1.1.4 en 3.1.1.6).

Toelichting bij de tabellen

Cijfers: vruchtvorm	4 = slechte vorm	9 = zeer goed
vruchtkleur	4 = slechte kleur	9 = zeer goed
doorkleuring tros	4 = slechte doorkleuring	9 = zeer goed
uniformiteit tros	4 = weinig uniform	9 = erg uniform
stevigheid	4 = zacht	9 = stevig
trosopbouw	4 = slechte opbouw	9 = zeer goed
gebruikswaarde	4 = slecht	9 = zeer goed

gem. = gemiddelde
bedr = bedrijf

Om tot gemiddelden te komen zijn ontbrekende waarden met behulp van Genstat ingeschat.

Bij de beoordelingstabellen zijn de beoordelingen op datum gerangschikt.

2.3.1 Beoordelingen in cijfers – november t/m januari

2.3.1.1 Beoordelingen in cijfers – november

De beoordeling vond plaats op 25 november met de trossen van de proeven bij B1, B4 en B7. De proef bij B4 is in enkelvoud beoordeeld.

VORM				
bedr	B1	B4	B7	Gem.
TTA	6.3	*	6.2	6.2
TTB	6.7	*	6.4	6.6
~~TTG~~	~~7.4~~	~~7.0~~	~~7.2~~	~~7.3~~
TTD	6.2	5.6	6.2	6.1
TTE	5.9	6.8	6.1	6.1
TTF	6.2	*	6.3	6.3
~~TTG~~	~~6.2~~	~~7.3~~	~~7.2~~	~~6.9~~
TTH	7.5	6.5	6.3	6.8
TTJ	6.7	5.7	6.6	6.4
~~TTK~~	~~6.7~~	~~6.7~~	~~6.2~~	~~6.5~~
TTL	5.8	5.7	6.0	5.9
TTM	6.1	5.6	6.4	6.1
TTN	6.7	6.3	6.2	6.4
TTO	5.6	6.8	6.0	6.0
TTP	7.5	*	7.2	7.4
TTY	7.4	7.2	7.3	7.4
TTZ	6.7	6.5	6.7	6.7
Gem.	6.6	6.5	6.5	6.5

KLEUR				
bedr	B1	B4	B7	Gem.
TTA	6.4	*	6.4	6.4
TTB	7.2	*	6.1	6.6
~~TTG~~	~~6.2~~	~~6.7~~	~~6.8~~	~~6.6~~
TTD	5.9	6.4	6.6	6.3
TTE	6.5	7.1	7.0	6.8
TTF	6.5	*	6.7	6.5
~~TTG~~	~~6.3~~	~~6.9~~	~~6.7~~	~~6.6~~
TTH	7.2	6.4	5.5	6.4
TTJ	6.9	5.3	6.8	6.5
~~TTK~~	~~7.3~~	~~6.6~~	~~6.7~~	~~6.9~~
TTL	7.1	6.6	7.1	7.0
TTM	7.5	5.1	6.2	6.5
TTN	7.1	6.7	6.8	6.9
TTO	5.6	7.0	6.3	6.2
TTP	7.2	*	6.5	6.8
TTY	7.3	7.1	7.3	7.3
TTZ	7.2	6.3	6.7	6.8
Gem.	6.8	6.5	6.6	6.7

DOORKLEURING				
bedr	B1	B4	B7	Gem.
TTA	6.5	*	5.8	6.0
TTB	7.5	*	7.0	7.1
~~TTG~~	~~7.3~~	~~6.9~~	~~6.7~~	~~7.0~~
TTD	6.7	5.6	6.8	6.5
TTE	6.7	7.3	7.2	7.0
TTF	6.7	*	5.0	5.7
~~TTG~~	~~5.7~~	~~5.5~~	~~6.7~~	~~6.0~~
TTH	7.5	6.7	6.3	6.9
TTJ	7.0	4.8	6.4	6.3
~~TTK~~	~~7.1~~	~~5.1~~	~~6.7~~	~~6.5~~
TTL	7.3	5.9	6.5	6.7
TTM	7.2	5.6	6.6	6.6
TTN	7.4	6.5	6.6	6.9
TTO	6.5	7.7	7.0	6.9
TTP	7.3	*	6.8	7.0
TTY	7.3	7.2	7.5	7.4
TTZ	7.0	4.8	6.5	6.4
Gem.	7.0	6.1	6.6	6.6

UNIFORMITEIT				
bedr	B1	B4	B7	Gem.
TTA	5.7	*	6.4	6.1
TTB	7.0	*	7.0	7.0
~~TTG~~	~~7.2~~	~~7.4~~	~~7.5~~	~~7.4~~
TTD	5.9	5.7	6.0	5.9
TTE	6.3	7.1	6.9	6.7
TTF	5.5	*	6.3	5.9
~~TTG~~	~~4.5~~	~~6.5~~	~~6.2~~	~~5.6~~
TTH	7.2	6.6	7.0	7.0
TTJ	6.7	6.1	6.8	6.6
~~TTK~~	~~6.6~~	~~6.1~~	~~6.9~~	~~6.6~~
TTL	6.5	6.1	6.4	6.4
TTM	6.6	5.9	7.1	6.7
TTN	7.0	6.6	6.7	6.8
TTO	5.6	7.7	6.5	6.4
TTP	7.2	*	7.4	7.3
TTY	7.3	7.5	7.5	7.4
TTZ	6.2	6.2	6.4	6.3
Gem.	6.4	6.6	6.8	6.6

STEVIGHEID

bedr	B1	B4	B7	Gem.
TTA	6.8	*	6.8	6.9
TTB	7.0	*	6.1	6.6
~~TTG~~	~~8.1~~	~~7.8~~	~~7.8~~	~~7.9~~
TTD	6.1	6.6	5.7	6.0
TTE	7.0	7.7	6.7	7.0
TTF	5.8	*	5.7	5.8
~~TTG~~	~~5.5~~	~~7.0~~	~~6.4~~	~~6.0~~
TTH	7.3	7.2	7.0	7.1
TTJ	6.7	6.9	6.0	6.5
~~TTK~~	~~6.6~~	~~7.1~~	~~7.3~~	~~7.0~~
TTL	6.7	6.4	6.4	6.5
TTM	7.3	7.8	7.6	7.5
TTN	7.5	7.4	7.3	7.4
TTO	7.2	7.8	7.5	7.4
TTP	7.2	*	7.6	7.5
TTY	7.1	7.3	7.3	7.2
TTZ	6.5	7.2	6.8	6.8
Gem.	6.9	7.2	6.8	6.9

TROSOPBOUW

bedr	B1	B4	B7	Gem.
TTA	5.7	*	6.0	5.8
TTB	6.7	*	6.7	6.7
~~TTG~~	~~7.2~~	~~7.1~~	~~7.0~~	~~7.1~~
TTD	5.6	5.8	6.2	5.9
TTE	6.1	7.0	6.3	6.4
TTF	5.2	*	6.4	5.8
~~TTG~~	~~4.0~~	~~6.5~~	~~6.4~~	~~5.5~~
TTH	7.5	7.0	6.8	7.1
TTJ	6.7	5.8	6.9	6.6
~~TTK~~	~~6.6~~	~~5.5~~	~~6.8~~	~~6.5~~
TTL	6.5	4.6	6.2	6.0
TTM	6.9	6.8	7.3	7.0
TTN	6.8	6.8	6.5	6.7
TTO	5.8	7.6	6.7	6.6
TTP	7.2	*	7.2	7.2
TTY	7.3	7.4	7.4	7.4
TTZ	5.4	5.5	5.9	5.7
Gem.	6.3	6.4	6.6	6.5

GEBRUIKSWAARDE

bedr	B1	B4	B7	Gem.
TTA	5.5	*	5.7	5.6
TTB	6.6	*	6.0	6.3
~~TTG~~	~~6.5~~	~~6.8~~	~~6.4~~	~~6.5~~
TTD	5.3	5.5	5.5	5.4
TTE	5.8	6.8	5.9	6.1
TTF	4.5	*	5.2	4.9
~~TTG~~	~~3.7~~	~~6.0~~	~~5.7~~	~~4.9~~
TTH	6.2	6.5	5.3	5.9
TTJ	6.3	5.0	6.2	6.0
~~TTK~~	~~6.3~~	~~5.7~~	~~6.3~~	~~6.2~~
TTL	6.2	5.0	5.3	5.6
TTM	6.2	5.2	6.4	6.1
TTN	6.8	6.4	6.2	6.5
TTO	5.4	7.3	6.2	6.1
TTP	6.4	*	6.2	6.3
TTY	6.7	7.1	6.7	6.8
TTZ	5.7	5.6	5.9	5.8
Gem.	5.9	6.0	6.0	6.0

2.3.1.2 Opmerkingen bij de beoordelingen – november

De opmerkingen bij de beoordeling van 25 november staan in onderstaande tabel. Toegevoegd zijn de opmerkingen van één persoon die de trossen van B6 op 18 november heeft beoordeeld (zie 3.1.1.8).

Ras	Opmerkingen
TTA	kurkrand (5x), plat (2x), zwakke kroon (2x), licht (2x), groene vruchten (2x), los (2x), gescheurd (2x), zeer divers (2x), kleur divers, tros lang, neusrot, goudspikkels
TTB	kurkrand (6x), goudspikkels (2x), zacht (2x), neusrot (4x), geblokt, kantige vrucht, mooie kroontjes, iets zwakke kroon, lichte kroon, zwakke trossteel, slechte groene delen, scheurtjes, wat onregelmatig, fijne vruchten, groene vruchten aan tros
~~TTG~~	~~klein, fijn (10x), te fijn (7x), slechte groene delen (10x), krullende kroontjes (6x), lange kronen, kroontjes verdroogd, mooie kroonsteel, verdorde trossteel, licht groene trossteel, slappe trossteel, lichte kleur (2x), los aan de tros, stevig, pit, mooie groene delen, te korte tros~~
TTD	zwakke kronen (7x), slechte groene delen (6x), onregelmatig (3x), licht (3x), groene delen bleek (2x), zacht (2x), tros lang, vruchtvorm divers, mooie kleur, geblokt, klonterige tros, plat
TTE	slechte groenen delen (11x), slechte kronen (8x), hokkig (4x), bonken (3x), geribd (2x), tros lang (2x), slappe dunne trossteel (2x), los (2x), te korte tros, mooie kleur, glans, vruchten puntig, rommelig, plat
TTF	slechte groene delen (18x), dunne slappe trossteel, verdorde trossteel, zacht (2x), losse (3x), klein, zwakke kroon, trossen lang, vruchtvorm divers, groene vruchten
~~TTG~~	~~gescheurd (15x), losse (8x), zwakke kroon (4x), matige groene delen (2x), fijne groene delen, zacht (2x), diverse grootte, vruchtvorm divers, rommel, deffe vruchten, licht bont, 1 rot~~
TTH	Zwelscheuren (22x), groene delen goed (12x), jointless, scheurgevoelig (2x), dof (2x), zacht (2x), kleur slecht (3x), uniform (2x), goudspikkels (4x), mooie presentatie (2x), kurkrand, losse, neusrot, onregelmatig, iets gele steel
TTJ	kurkrand (4x), groene delen goed (3x), blokvormig (3x), glans (2x), grof (3x), groene delen slecht (2x), wankleur (2x), iets scheuren (2x), neusrot, plat, 1 tweetje, klonterige tros, zacht, mooi, 1 rot, punt vrucht te klein, divers
~~TTK~~	~~mooie groene delen (4x), los (3x), geblokt (2x), geen mooie trosvorm (2x), zwakke kroon, mooie kroon, slechte trossteel, slechte groene delen, platte vrucht, lichte kleur, licht bont, vlekkerig, diverse trossgroottes, verschil in vruchtgrootte, 2 tweetjes, zacht, scheurt, kurkrand, zwelscheuren~~
TTL	gescheurd (7x), plat (6x), geblokt (3x), hokkig, geribd, glans (2x), mindere zetting (2x), neusrot (3x), veel tweetjes (3x), zeer kleine trossen, te korte tros,

onregelmatig, matige groene delen, cluster, bont, lelijke kroontjes, los

- TTM mooie groene delen (8x), vruchten vierkant (8x), paarse /roze kleur (6x), zwelscheuren (2x), fijn (4x), grove kronen (2x), dof (3x), iets zwakke kroon, kurkrand, glans, doorkleuring minder, grauwe kleur vrucht, vruchtvorm divers, dikke trossteel, ongelijke vruchten binnen tros, groene delen slecht, mooie presentatie
- TTN neusrot (6x), groene delen slecht (7x), slechte kronen (3x), plat (2x), dof (2x), geblokt (2x), tros lang, geribd, ongelijk, grove vrucht, goudspikkels, mooie tros presentatie
- TTO los (10x), licht van kleur (9x), plat (8x), grof (7x), hoekig (5x), zwakke kroon (2x), fijne zwelscheuren (2x), divers (2x), kurkrand, mooie groene delen, mooie presentatie
- TTP zwelscheuren (22x), goede groene delen (7x), dof (2x), rot (2x), veel drietjes (3x), mooie presentatie (2x), lichte kleur
- TTY zwelscheuren (17x), mooie groene delen (6x), mooie presentatie (3x), scheurgevoelig (3x), wat fijn (2x), regelmaat, goudspikkels, rot, erg ronde vrucht, groene delen bleek, mooie kroon
- TTZ losse vruchten (15x), platte vrucht (3x), bonken (3x), goede groene delen (2x), geen uniforme tros (2x), onregelmatig, klonterige tros, diverse trósgroottes, tros lang, grove kroontjes, mooie kroon, zwakke kroon, lichte kleur, bont, groene delen slecht, 3 tweetjes
-

2.3.1.3 Beoordelingen in cijfers – december

Op 16 december zijn de trossen beoordeeld van B2, B3, B5 en B6.

VORM

bedr	B2	B3	B5	B6	Gem.
TTA	6.7	6.9	6.7	6.2	6.6
TTB	6.3	6.8	6.6	6.4	6.5
~~TTG~~	~~7.6~~	~~7.6~~	~~7.4~~	~~7.2~~	~~7.5~~
TTD	7.0	7.2	6.8	6.0	6.7
TTE	6.7	7.0	6.8	6.3	6.7
TTF	6.6	6.9	6.9	6.2	6.6
~~TTG~~	~~7.6~~	~~7.6~~	~~7.6~~	~~7.2~~	~~7.5~~
TTH	*	7.4	7.0	7.1	7.2
TTJ	7.0	6.5	6.9	6.2	6.7
~~TTK~~	~~7.4~~	~~7.4~~	~~7.4~~	~~6.4~~	~~6.9~~
TTL	6.3	6.4	6.7	6.5	6.5
TTM	6.5	7.3	7.0	6.8	6.9
TTN	7.0	6.6	6.7	6.4	6.7
TTO	6.6	6.8	6.9	6.6	6.7
TTP	6.9	7.5	7.4	7.2	7.3
TTY	7.7	7.6	7.4	7.2	7.5
TTZ	6.9	6.6	7.3	6.9	6.9
Gem	6.9	7.0	7.0	6.6	6.9

KLEUR

bedr	B2	B3	B5	B6	Gem
TTA	6.0	7.1	7.3	6.4	6.7
TTB	6.8	7.2	7.2	6.6	6.9
~~TTG~~	~~6.3~~	~~6.4~~	~~7.1~~	~~6.8~~	~~6.7~~
TTD	6.8	6.7	6.8	6.4	6.7
TTE	7.2	7.5	7.3	6.6	7.1
TTF	7.0	7.2	7.0	6.8	7.0
~~TTG~~	~~6.9~~	~~6.4~~	~~7.5~~	~~6.4~~	~~6.8~~
TTH	*	6.9	6.3	6.1	6.4
TTJ	7.2	6.8	6.9	6.6	6.9
~~TTK~~	~~7.4~~	~~7.5~~	~~7.3~~	~~6.6~~	~~7.2~~
TTL	7.4	7.7	6.7	7.9	7.4
TTM	6.4	7.6	5.7	6.8	6.7
TTN	7.0	6.8	7.2	6.8	7.0
TTO	6.6	6.9	6.9	6.4	6.7
TTP	6.8	6.8	7.2	6.1	6.7
TTY	7.2	6.7	6.9	6.6	6.9
TTZ	6.8	6.7	7.3	6.5	6.8
Gem	6.8	7.0	7.0	6.6	6.9

DOORKLEURING

bedr	B2	B3	B5	B6	Gem.
TTA	7.0	7.1	6.7	6.8	6.9
TTB	7.0	6.7	7.2	7.0	7.0
~~TTG~~	~~7.4~~	~~7.6~~	~~7.1~~	~~7.3~~	~~7.3~~
TTD	7.2	6.8	7.1	6.9	7.0
TTE	7.2	7.4	7.3	7.2	7.3
TTF	6.7	6.2	6.7	6.8	6.6
~~TTG~~	~~7.0~~	~~6.4~~	~~7.7~~	~~6.6~~	~~6.8~~
TTH	*	7.3	6.9	6.6	7.0
TTJ	7.2	6.5	6.6	6.6	6.7
~~TTK~~	~~7.4~~	~~6.8~~	~~6.8~~	~~7.0~~	~~7.0~~
TTL	7.0	6.8	7.1	7.8	7.2
TTM	7.0	6.8	7.1	7.4	7.1
TTN	7.1	6.4	7.0	7.0	6.9
TTO	7.4	6.7	6.8	6.6	6.9
TTP	7.0	7.0	7.1	6.7	7.0
TTY	7.2	6.7	7.0	7.2	7.0
TTZ	7.2	6.5	6.8	6.9	6.9
Gem	7.1	6.8	7.0	7.0	7.0

UNIFORMITEIT

bedr	B2	B3	B5	B6	Gem
TTA	7.3	7.2	6.4	6.5	6.9
TTB	6.7	6.8	7.4	7.1	7.0
~~TTG~~	~~7.4~~	~~7.7~~	~~7.3~~	~~7.0~~	~~7.3~~
TTD	7.1	7.3	7.1	6.5	7.0
TTE	6.8	7.2	7.0	7.1	7.0
TTF	6.0	6.0	7.1	5.9	6.3
~~TTG~~	~~7.3~~	~~6.6~~	~~6.8~~	~~6.4~~	~~6.7~~
TTH	*	6.5	7.0	7.0	6.8
TTJ	7.1	6.2	7.1	6.4	6.7
~~TTK~~	~~7.3~~	~~6.9~~	~~7.4~~	~~6.5~~	~~7.0~~
TTL	6.2	6.6	7.0	7.2	6.7
TTM	6.1	7.5	7.4	7.2	7.0
TTN	7.1	6.0	6.9	7.0	6.7
TTO	6.9	7.1	7.2	6.9	7.0
TTP	6.5	7.4	7.4	6.6	7.0
TTY	7.4	7.6	7.4	7.3	7.4
TTZ	6.9	6.9	7.2	7.0	7.0
Gem	6.9	6.9	7.1	6.8	6.9

STEVIGHEID

bedr	B2	B3	B5	B6	Gem
TTA	8.1	7.6	7.3	7.2	7.6
TTB	6.5	7.1	7.3	7.1	7.0
~~TTG~~	~~8.4~~	~~7.8~~	~~7.9~~	~~8.1~~	~~8.1~~
TTD	7.1	7.3	7.2	6.5	7.0
TTE	7.3	7.5	6.8	7.0	7.2
TTF	6.6	6.6	6.7	5.8	6.4
~~TTG~~	~~7.4~~	~~6.7~~	~~8.0~~	~~6.4~~	~~7.1~~
TTH	*	7.8	7.9	7.1	7.6
TTJ	6.6	6.7	7.2	6.1	6.6
~~TTK~~	~~7.3~~	~~7.5~~	~~7.9~~	~~6.7~~	~~7.4~~
TTL	6.7	6.9	7.6	6.8	7.0
TTM	7.3	7.7	7.8	7.3	7.5
TTN	7.3	7.4	7.8	6.9	7.3
TTO	7.6	8.1	7.9	7.4	7.7
TTP	6.9	7.8	7.8	5.7	7.1
TTY	7.5	7.7	8.1	7.8	7.8
TTZ	7.3	7.2	7.0	7.0	7.1
Gem	7.3	7.4	7.5	6.9	7.3

TROSOPBOUW

bedr	B2	B3	B5	B6	Gem
TTA	7.1	7.2	6.3	4.9	6.4
TTB	6.7	7.0	7.2	6.8	6.9
~~TTG~~	~~7.3~~	~~7.4~~	~~7.0~~	~~6.0~~	~~6.9~~
TTD	7.1	6.9	6.8	6.1	6.7
TTE	6.3	7.4	7.1	6.8	6.9
TTF	5.2	5.7	6.5	5.5	5.7
~~TTG~~	~~6.0~~	~~5.9~~	~~6.7~~	~~4.9~~	~~5.9~~
TTH	*	6.9	7.0	6.8	6.9
TTJ	7.2	6.2	6.9	5.4	6.4
~~TTK~~	~~7.1~~	~~6.8~~	~~7.1~~	~~5.8~~	~~6.7~~
TTL	6.0	6.6	7.0	7.2	6.7
TTM	5.9	7.6	7.4	7.3	7.1
TTN	6.7	6.2	6.9	6.4	6.5
TTO	6.7	6.9	6.8	6.7	6.8
TTP	6.3	7.2	7.3	6.3	6.8
TTY	7.6	7.4	7.3	7.1	7.3
TTZ	6.7	6.9	7.1	6.9	6.9
Gem	6.6	6.8	7.0	6.3	6.7

GEBRUIKSWAARDE

bedr	B2	B3	B5	B6	Gem.
TTA	6.4	6.8	6.0	4.9	6.0
TTB	5.8	6.6	6.8	6.6	6.5
~~TTG~~	~~6.9~~	~~6.9~~	~~6.7~~	~~5.9~~	~~6.6~~
TTD	6.7	6.6	6.6	5.6	6.4
TTE	6.2	7.1	6.5	6.3	6.5
TTF	5.2	5.5	6.2	4.7	5.4
~~TTG~~	~~6.1~~	~~5.6~~	~~6.6~~	~~4.7~~	~~5.7~~
TTH	*	6.8	6.4	5.6	6.3
TTJ	6.8	6.1	6.3	5.3	6.1
~~TTK~~	~~7.3~~	~~7.0~~	~~6.9~~	~~5.8~~	~~6.8~~
TTL	6.1	6.4	6.6	7.3	6.6
TTM	5.8	7.3	6.4	7.3	6.7
TTN	6.7	6.0	6.6	6.3	6.4
TTO	6.6	6.9	6.7	6.3	6.6
TTP	5.6	7.1	7.0	5.3	6.2
TTY	7.5	7.1	7.1	6.9	7.2
TTZ	6.2	6.4	7.0	6.6	6.6
Gem.	6.4	6.6	6.6	6.0	6.4

2.3.1.4 Opmerkingen bij de beoordelingen – december

In onderstaande tabellen staan de opmerkingen die gemaakt zijn tijdens de beoordelingen van de trossen op 16 december.

Ras	Opmerkingen
TTA	goudspikkels 2x, krimpscheuren 2x, grof 2x, rib, 1 gescheurde vrucht, mooi fris, slappe groene delen, dorre kroon, te grof, lange steel, mooi
TTB	krimpscheuren 5x, vallen 3x, goudspikkels 2x, iets gemoot 2x, fijn, hoekig, erg mooi, slechte vruchtvorm, enkele zacht
~~TTC~~	~~fijn 10x, oranje 7x, tros rond 2x, mooi, stevig, te oranje, matige groene delen, krullende kroontjes, kleur?~~
TTD	oranje 2x, losse vruchten 2x, mindere groene delen 2x, goed 2x, rib, weinig tomaten, cluster, slechte trossteel, plat, licht rood
TTE	mindere trosdelen 4x, vallen 3x, gemoot 2x, drukplekken, roze, goudspikkels, zacht, goed, hoekig, enkele losse tomaten, geen goede trossen, rommelig, gekrulde kroontjes, frisse groene delen, dorre kroontjes, glans, fijn
TTF	valt eraf 2x, goudspikkels 2x, mindere groene delen 2x, rommelige tros 2x, losse tomaten, sterscheur, matige tros, kroontjes niet fris, erg rood, dorre kroon, slechte trossteel, fijn
~~TTG~~	~~valt eraf 5x, scheuren 4x, grof, mindere groene delen, rommelige tros, goudspikkels, hoog, matige groene delen, iele trossteel~~
TTH	krimpscheuren 12x, jointless 4x, grote kroon 3x, matige groene delen 3x, glans, iets krimpscheur, enkele eerste vruchten te fijn, spikkels, roze, goudspikkels, mooie groene delen
TTJ	pepinovirus* 4x, zacht 2x, goudspikkels 2x, hoekig 2x, ader, bonk, matig groen, grof, scheurgevoelig, mindere groene delen, fijn, drukplekken, scheurt
~~TTK~~	~~pepinovirus* 3x, ader, oranje/geel, mindere groene delen, mooi fris, enkele te groen, rib, slappe tros, variabel, groene delen grof~~
TTL	goudspikkels 3x, fijn 2x, glans 2x, valt eraf, ader, roze, zacht, diep rood, rib, plat, gemoot, erg rood geogst
TTM	goudspikkels 9x, krimpscheuren 3x, roze 3x, matige groene delen 3x, fijn 2x, mindere groene delen, mindere tomaat, iets flets, mooie groene delen
TTN	iets plat 3x, rib 2x, grof 2x, slechte trosopbouw, wankleurig, komt wat boomtakachtig over, weinig tomaten, oranje, gemoot, matige groene delen, mindere groene delen
TTO	grof 6x, zeer grof 3x, krimpscheuren 2x, oranje 2x, rib 2x, los 2x, iets plat,

beetje gele kroon, platte vrucht, erg mooi, iets groen geogst

- TTP krimpscheuren 10x, wat fijn 3x, oranje 2x, scheur 3x, los 2x, 1 rot, goed, iets
slappe tros, rommelige tros
- TTY goudspikkels 4x, wat oranje 2x, fijn 2x, weinig tomaten 2x, prima, hoge vrucht,
holle vrucht, matige groene delen, goed, krimpscheuren
- TTZ los 2x, zacht, 1 gescheurde vrucht, grof, scheurt, rib, groene delen?, wat oranje

* De opmerkingen over pepinavirus hebben betrekking op vruchten uit één veldje
in een van de vier proefplaatsen.

2.3.1.5 Beoordelingen in cijfers – januari

Het product van de proeven bij B2, B8 en B7 is 6 januari beoordeeld. De oogst van B8 was kwalitatief bijzonder matig zodat de meeste beoordelaars slechts een cijfer voor gebruikswaarde hebben gegeven; deze gegevens zijn in onderstaande tabel verwerkt.

VORM					KLEUR				
bedr	B2	B8	B7	Gem.	bedr	B2	B8	B7	Gem.
TTA	7.3	*	6.2	6.7	TTA	5.5	*	6.6	6.0
TTB	5.7	*	6.6	6.1	TTB	6.2	*	7.4	6.8
~~TTG~~	~~7.5~~	~~*~~	~~6.9~~	~~7.2~~	~~TTG~~	~~6.4~~	~~*~~	~~6.0~~	~~6.4~~
TTD	6.5	*	5.6	6.0	TTD	6.4	*	6.5	6.4
TTE	6.8	*	6.7	6.7	TTE	7.1	*	7.4	7.2
TTF	6.0	*	6.0	6.0	TTF	6.5	*	6.4	6.4
~~TTG~~	~~7.3~~	~~*~~	~~7.2~~	~~7.3~~	~~TTG~~	~~6.7~~	~~*~~	~~6.9~~	~~6.8~~
TTH	6.7	*	7.2	6.9	TTH	5.9	*	7.2	6.6
TTJ	6.5	*	6.1	6.3	TTJ	6.7	*	7.0	6.8
~~TTK~~	~~6.2~~	~~*~~	~~6.4~~	~~6.3~~	~~TTK~~	~~6.7~~	~~*~~	~~7.2~~	~~6.9~~
TTL	6.8	*	5.6	6.2	TTL	7.3	*	7.0	7.2
TTM	6.1	*	6.9	6.5	TTM	6.2	*	6.7	6.5
TTN	6.4	*	6.7	6.6	TTN	7.3	*	6.7	7.0
TTO	6.3	*	6.7	6.5	TTO	6.1	*	6.9	6.5
TTP	7.1	*	7.5	7.3	TTP	4.6	*	7.2	5.9
TTY	7.4	*	7.2	7.3	TTY	6.8	*	7.1	6.9
TTZ	6.4	*	5.9	6.1	TTZ	5.7	*	6.1	5.9
Gem.	6.6	*	6.5	6.6	Gem.	6.3	*	6.8	6.6

DOORKLEURING					UNIFORMITEIT				
bedr	B2	B8	B7	Gem.	bedr	B2	B8	B7	Gem.
TTA	6.7	*	6.7	6.7	TTA	6.4	*	6.5	6.5
TTB	7.0	*	7.4	7.2	TTB	6.9	*	6.9	6.9
~~TTG~~	~~7.2~~	~~*~~	~~6.6~~	~~6.9~~	~~TTG~~	~~7.5~~	~~*~~	~~7.3~~	~~7.4~~
TTD	6.9	*	6.7	6.8	TTD	6.5	*	5.3	5.9
TTE	7.3	*	7.2	7.3	TTE	7.0	*	6.7	6.9
TTF	6.1	*	6.4	6.2	TTF	4.5	*	5.3	4.9
~~TTG~~	~~7.2~~	~~*~~	~~7.2~~	~~7.2~~	~~TTG~~	~~7.2~~	~~*~~	~~7.0~~	~~7.1~~
TTH	6.9	*	7.2	7.1	TTH	7.1	*	7.5	7.3
TTJ	6.8	*	7.3	7.1	TTJ	6.2	*	6.5	6.3
~~TTK~~	~~6.8~~	~~*~~	~~7.0~~	~~6.9~~	~~TTK~~	~~5.2~~	~~*~~	~~6.6~~	~~5.9~~
TTL	7.3	*	6.7	7.0	TTL	6.2	*	5.2	5.7
TTM	7.0	*	7.2	7.1	TTM	6.4	*	6.9	6.7
TTN	7.4	*	6.8	7.1	TTN	6.4	*	6.2	6.3
TTO	6.9	*	6.9	6.9	TTO	6.2	*	6.5	6.3
TTP	6.6	*	7.5	7.1	TTP	6.9	*	7.7	7.3
TTY	7.2	*	7.2	7.2	TTY	7.5	*	7.6	7.5
TTZ	6.6	*	6.4	6.5	TTZ	6.0	*	5.7	5.8
Gem.	6.9	*	7.0	7.0	Gem.	6.5	*	6.6	6.5

STEVIGHEID

bedr	B2	B8	B7	Gem.
TTA	7.2	*	7.2	7.2
TTB	7.2	*	6.6	6.9
~~TTG~~	~~8.3~~	~~*~~	~~7.7~~	~~8.0~~
TTD	6.7	*	5.6	6.2
TTE	7.0	*	6.4	6.7
TTF	5.3	*	5.0	5.1
~~TTG~~	~~7.2~~	~~*~~	~~7.2~~	~~7.2~~
TTH	7.1	*	6.7	6.9
TTJ	6.2	*	4.9	5.6
~~TTK~~	~~5.7~~	~~*~~	~~6.0~~	~~5.8~~
TTL	6.0	*	5.2	5.6
TTM	7.2	*	7.1	7.2
TTN	7.3	*	6.7	7.0
TTO	7.6	*	7.0	7.3
TTP	7.2	*	7.7	7.5
TTY	7.4	*	7.2	7.3
TTZ	6.2	*	5.0	5.6
Gem.	6.9	*	6.4	6.6

TROSOPBOUW

bedr	B2	B8	B7	Gem.
TTA	5.3	*	5.7	5.5
TTB	6.4	*	6.4	6.4
~~TTG~~	~~6.5~~	~~*~~	~~6.4~~	~~6.3~~
TTD	6.0	*	5.4	5.7
TTE	6.4	*	6.2	6.3
TTF	4.5	*	5.3	4.9
~~TTG~~	~~6.3~~	~~*~~	~~6.0~~	~~6.2~~
TTH	6.7	*	7.5	7.1
TTJ	5.7	*	5.7	5.7
~~TTK~~	~~5.5~~	~~*~~	~~5.9~~	~~5.7~~
TTL	6.2	*	5.6	5.9
TTM	6.5	*	6.7	6.6
TTN	6.3	*	5.8	6.1
TTO	6.0	*	5.4	5.7
TTP	6.7	*	7.6	7.1
TTY	7.2	*	7.3	7.3
TTZ	6.1	*	5.1	5.6
Gem.	6.1	*	6.1	6.1

GEBRUIKSWAARDE

bedr	B2	B8	B7	Gem.
TTA	5.4	4.8	5.8	5.4
TTB	5.7	4.8	6.2	5.6
~~TTG~~	~~6.8~~	~~5.0~~	~~5.6~~	~~5.8~~
TTD	6.0	4.2	4.5	4.9
TTE	6.5	4.8	6.0	5.8
TTF	4.0	4.7	4.6	4.5
~~TTG~~	~~6.4~~	~~5.4~~	~~6.2~~	~~5.9~~
TTH	6.3	6.1	6.6	6.3
TTJ	5.9	4.8	5.1	5.3
~~TTK~~	~~5.2~~	~~5.0~~	~~6.0~~	~~5.4~~
TTL	5.8	4.5	5.0	5.1
TTM	5.8	6.3	6.2	6.1
TTN	6.3	4.9	5.7	5.7
TTO	5.5	4.8	5.7	5.3
TTP	5.6	6.2	7.5	6.4
TTY	7.2	6.3	7.1	6.9
TTZ	5.6	4.7	4.7	5.0
Gem.	5.9	5.1	5.8	5.6

2.3.1.6 Opmerkingen bij de beoordelingen – januari

Opmerkingen gemaakt tijdens de beoordelingen van 6 januari.

Ras	Opmerkingen
TTA	grof (2x), dunne tros (2x), zeer divers (2x), klein, mooie kroon, fris, vlekkerig (3x), plat, 2 trossen van 3 vruchten, zwakke groene delen, waterziek
TTB	bonken (2x), vlekkerig (2x), lelijke vruchtvorm, dikke trossteel, te klein, waterziek, enkele lange trossen, mooie kroon, 1 losse vrucht, zacht, lelijk
~~TTG~~	~~te flets (4x), droge zwakke groene delen (3x), te stevig (2x), bleke groene delen (2x), fijn, dof, wat klonterige tros, regelmatig, onregelmatige kleuring, dunne tros, zwelscheuren, pepinovirus, bruinig~~
TTD	te klein (2x), te flets, bleke groene delen, wat losse vruchten, trosvorm onvoldoende, divers zacht, moeilijke zetting
TTE	dunne tros (2x), te zacht (2x) dunne trossteel, slechte groene delen, vruchten ver uit elkaar, slechte kelk, bonkerig, holle vrucht, fijn
TTF	slechte groene delen (7x), zwakke kelk, rommelig (2x), te klein (2x), zacht (2x), diverse grootte, dun, moeilijke zetting
~~TTG~~	~~los aan de tros (3x), zwelscheuren (6x), dunne steel, dunne tros, kleine trossen, scheuren (kont), mooi regelmatig, 1 tros met 3 vruchten, kurk onder kroon, wat vlekkerig~~
TTH	sterke mooie groene delen (5x), jointless (2x), zwelscheuren (4x), glans (3x), enkele mooie trossen, mooi, glazig, bruin, grijs, geen glans, klein, zacht, vierkant, wat klonterige tros, mooie kleur
TTJ	holle vruchten (2x), te zacht (2x), slechte groene delen (2x), enkele platte vruchten, wat bonk, dunne tros
~~TTK~~	~~divers (2x), 2x 3 vruchten/ tros, bonkjes, wat dunne lang geschakelde tros, lelijk, zacht, licht, waterziek~~
TTL	bonken (4x), te fijn (3x), geen kroon, lelijke trossen, glazig, plat, zacht, glans, onregelmatig
TTM	te fijn (6x), glans (3x), zwelscheuren (2x), goudspikkels (2x), iets vergeling, rozige kleur, te gemoot, bonkig, hoekig, zwakke trossteel, mooie steel
TTN	slechte groene delen (5x), grof (3x), losse tomaten, fijn, glans, pepinovirus, waterziek, bonken, lange tros, vlekkerig neusje
TTO	los aan de tros (4x), 3 vruchten per tros (3x), onregelmatig (3x), grof (3x), plat (3x), geribd (2x), slechte groene delen (2x)

- TTP iets gele kroon (2x), fletsrood, heel licht, bruinig, soms te donkerrood, mooi, pepinovirus
- TTY goede groene delen (3x), wat fletse kleur, zwelscheur, mist glans, iets gele kroon, glans, regelmatig
- TTZ bonkers (2x), zacht (2x), te flets(2x), oranje, bleek, gele kronen

2.3.1.7 Beoordelingen in cijfers – hele traject

In onderstaande tabel worden de beoordelingen weergegeven die in november, december en januari plaats vonden.

VORM

bedr	B1	B4	B7	B2	B3	B5	B6	B2	B8	B7	Gem.
TTA	6.3	*	6.2	6.7	6.9	6.7	6.2	7.3	*	6.2	6.5
TTB	6.7	*	6.4	6.3	6.8	6.6	6.4	5.7	*	6.6	6.4
~~TTG~~	~~7.4~~	~~7.0~~	~~7.2~~	~~7.6~~	~~7.6~~	~~7.4~~	~~7.2~~	~~7.5~~	~~±~~	~~6.9~~	~~7.3~~
TTD	6.2	5.6	6.2	7.0	7.2	6.8	6.0	6.5	*	5.6	6.4
TTE	5.9	6.8	6.1	6.7	7.0	6.8	6.3	6.8	*	6.7	6.5
TTF	6.2	*	6.3	6.6	6.9	6.9	6.2	6.0	*	6.0	6.4
~~TTG~~	~~6.2~~	~~7.3~~	~~7.2~~	~~7.6~~	~~7.6~~	~~7.6~~	~~7.2~~	~~7.3~~	~~±~~	~~7.2~~	~~7.2~~
TTH	7.5	6.5	6.3	*	7.4	7.0	7.1	6.7	*	7.2	7.0
TTJ	6.7	5.7	6.6	7.0	6.5	6.9	6.2	6.5	*	6.1	6.5
~~TTK~~	~~6.7~~	~~6.7~~	~~6.2~~	~~7.1~~	~~7.1~~	~~7.1~~	~~6.4~~	~~6.2~~	~~±~~	~~6.4~~	~~6.6~~
TTL	5.8	5.7	6.0	6.3	6.4	6.7	6.5	6.8	*	5.6	6.2
TTM	6.1	5.6	6.4	6.5	7.3	7.0	6.8	6.1	*	6.9	6.6
TTN	6.7	6.3	6.2	7.0	6.6	6.7	6.4	6.4	*	6.7	6.6
TTO	5.6	6.8	6.0	6.6	6.8	6.9	6.6	6.3	*	6.7	6.5
TTP	7.5	*	7.2	6.9	7.5	7.4	7.2	7.1	*	7.5	7.3
TTY	7.4	7.2	7.3	7.7	7.6	7.4	7.2	7.4	*	7.2	7.4
TTZ	6.7	6.5	6.7	6.9	6.6	7.3	6.9	6.4	*	5.9	6.7
Gem.	6.6	6.4	6.5	6.9	7.0	7.0	6.6	6.6	*	6.5	6.7

KLEUR

bedr	B1	B4	B7	B2	B3	B5	B6	B2	B8	B7	Gem.
TTA	6.4	*	6.4	6.0	7.1	7.3	6.4	5.5	*	6.6	6.4
TTB	7.2	*	6.1	6.8	7.2	7.2	6.6	6.2	*	7.4	6.8
~~TTG~~	~~6.2~~	~~6.7~~	~~6.8~~	~~6.3~~	~~6.4~~	~~7.1~~	~~6.8~~	~~6.1~~	~~±~~	~~6.9~~	~~6.5~~
TTD	5.9	6.4	6.6	6.8	6.7	6.8	6.4	6.4	*	6.5	6.5
TTE	6.5	7.1	7.0	7.2	7.5	7.3	6.6	7.1	*	7.4	7.1
TTF	6.5	*	6.7	7.0	7.2	7.0	6.8	6.5	*	6.4	6.8
~~TTG~~	~~6.3~~	~~6.9~~	~~6.7~~	~~6.9~~	~~6.4~~	~~7.5~~	~~6.4~~	~~6.7~~	~~±~~	~~6.9~~	~~6.7~~
TTH	7.2	6.4	5.5	*	6.9	6.3	6.1	5.9	*	7.2	6.5
TTJ	6.9	5.3	6.8	7.2	6.8	6.9	6.6	6.7	*	7.0	6.8
~~TTK~~	~~7.3~~	~~6.6~~	~~6.7~~	~~7.4~~	~~7.5~~	~~7.3~~	~~6.6~~	~~6.7~~	~~±~~	~~7.1~~	~~7.1~~
TTL	7.1	6.6	7.1	7.4	7.7	6.7	7.9	7.3	*	7.0	7.2
TTM	7.5	5.1	6.2	6.5	7.6	5.7	6.8	6.2	*	6.7	6.6
TTN	7.1	6.7	6.8	7.0	6.8	7.2	6.8	7.3	*	6.7	7.0
TTO	5.6	7.0	6.3	6.6	6.9	6.9	6.4	6.1	*	6.9	6.5
TTP	7.2	*	6.5	6.8	6.8	7.2	6.1	4.6	*	7.2	6.5
TTY	7.3	7.1	7.3	7.2	6.7	6.9	6.6	6.8	*	7.1	7.0
TTZ	7.2	6.3	6.7	6.9	6.7	7.3	6.5	5.7	*	6.1	6.6
Gem.	6.8	6.4	6.6	6.8	7.0	7.0	6.6	6.3	*	6.8	6.7

DOORKLEURING

bedr	B1	B4	B7	B2	B3	B5	B6	B2	B8	B7	Gem.
TTA	6.5	*	5.8	7.0	7.1	6.7	6.8	6.7	*	6.7	6.6
TTB	7.5	*	7.0	7.0	6.7	7.2	7.0	7.0	*	7.4	7.0
~~TTG~~	~~7.3~~	~~6.9~~	~~6.7~~	~~7.4~~	~~7.6~~	~~7.1~~	~~7.3~~	~~7.2~~	~~±~~	~~6.6~~	~~7.2~~
TTD	6.7	5.6	6.8	7.2	6.8	7.1	6.9	6.9	*	6.7	6.8
TTE	6.7	7.3	7.2	7.2	7.4	7.3	7.2	7.3	*	7.2	7.2
TTF	6.7	*	4.9	6.7	6.2	6.7	6.8	6.1	*	6.4	6.3
~~TTG~~	~~5.7~~	~~5.5~~	~~6.7~~	~~7.0~~	~~6.1~~	~~7.7~~	~~6.6~~	~~7.2~~	~~±~~	~~7.2~~	~~6.7~~
TTH	7.5	6.7	6.3	*	7.3	6.9	6.6	6.9	*	7.2	7.0
TTJ	7.0	4.8	6.4	7.2	6.5	6.6	6.6	6.8	*	7.3	6.7
~~TTK~~	~~7.1~~	~~5.1~~	~~6.7~~	~~7.4~~	~~6.8~~	~~6.8~~	~~7.0~~	~~6.8~~	~~±~~	~~7.0~~	~~6.8~~
TTL	7.3	5.9	6.5	7.0	6.8	7.1	7.8	7.3	*	6.7	7.0
TTM	7.2	5.6	6.6	7.0	6.8	7.1	7.4	7.0	*	7.2	6.9
TTN	7.4	6.5	6.6	7.1	6.4	7.0	7.0	7.4	*	6.8	6.9
TTO	6.5	7.7	7.0	7.4	6.7	6.8	6.6	6.9	*	6.9	6.9
TTP	7.3	*	6.8	7.0	7.0	7.1	6.7	6.6	*	7.5	7.0
TTY	7.3	7.2	7.5	7.2	6.7	7.0	7.2	7.2	*	7.2	7.2
TTZ	7.0	4.8	6.5	7.2	6.5	6.8	6.9	6.6	*	6.4	6.6
Gem.	7.0	6.1	6.6	7.1	6.8	7.0	7.0	6.9	*	7.0	6.9

UNIFORMITEIT

bedr	B1	B4	B7	B2	B3	B5	B6	B2	B8	B7	Gem.
TTA	5.7	*	6.4	7.3	7.2	6.4	6.5	6.4	*	6.5	6.5
TTB	7.0	*	7.0	6.7	6.8	7.4	7.1	6.9	*	6.9	7.0
~~TTG~~	~~7.2~~	~~7.4~~	~~7.5~~	~~7.4~~	~~7.7~~	~~7.3~~	~~7.0~~	~~7.5~~	~~±~~	~~7.3~~	~~7.4~~
TTD	5.9	5.7	6.0	7.1	7.3	7.1	6.5	6.5	*	5.3	6.4
TTE	6.3	7.1	6.9	6.8	7.2	7.0	7.1	7.0	*	6.7	6.9
TTF	5.5	*	6.3	6.0	6.0	7.1	5.9	4.5	*	5.3	5.8
~~TTG~~	~~4.5~~	~~6.5~~	~~6.2~~	~~7.3~~	~~6.6~~	~~6.8~~	~~6.1~~	~~7.2~~	~~±~~	~~7.0~~	~~6.5~~
TTH	7.2	6.6	7.0	*	6.5	7.0	7.0	7.1	*	7.5	7.0
TTJ	6.7	6.1	6.8	7.1	6.2	7.1	6.4	6.2	*	6.5	6.6
~~TTK~~	~~6.6~~	~~6.1~~	~~6.9~~	~~7.3~~	~~6.9~~	~~7.1~~	~~6.5~~	~~5.2~~	~~±~~	~~6.6~~	~~6.6~~
TTL	6.5	6.1	6.4	6.2	6.6	7.0	7.2	6.2	*	5.2	6.4
TTM	6.6	5.9	7.1	6.1	7.5	7.4	7.2	6.4	*	6.9	6.8
TTN	7.0	6.6	6.7	7.1	6.0	6.9	7.0	6.4	*	6.2	6.7
TTO	5.6	7.7	6.5	6.9	7.1	7.2	6.9	6.2	*	6.5	6.7
TTP	7.2	*	7.4	6.5	7.4	7.4	6.6	6.9	*	7.7	7.1
TTY	7.3	7.5	7.5	7.4	7.6	7.4	7.3	7.5	*	7.6	7.5
TTZ	6.2	6.2	6.4	6.9	6.9	7.2	7.0	6.0	*	5.7	6.5
Gem.	6.4	6.5	6.8	6.9	6.9	7.1	6.8	6.5	*	6.6	6.7

STEVIQHEID

bedr	B1	B4	B7	B2	B3	B5	B6	B2	B8	B7	Gem.
TTA	6.8	*	6.8	8.1	7.6	7.3	7.2	7.2	*	7.2	7.3
TTB	7.0	*	6.1	6.5	7.1	7.3	7.1	7.2	*	6.6	6.9
~~TTG~~	~~8.4~~	~~7.8~~	~~7.8~~	~~8.4~~	~~7.8~~	~~7.9~~	~~8.4~~	~~8.3~~	~~*~~	~~7.7~~	~~8.0~~
TTD	6.1	6.6	5.7	7.1	7.3	7.2	6.5	6.7	*	5.6	6.5
TTE	7.0	7.7	6.7	7.3	7.5	6.8	7.0	7.0	*	6.4	7.0
TTF	5.8	*	5.7	6.6	6.6	6.7	5.8	5.3	*	5.0	5.9
~~TTG~~	~~5.5~~	~~7.0~~	~~6.4~~	~~7.4~~	~~6.7~~	~~8.0~~	~~6.4~~	~~7.2~~	~~*~~	~~7.2~~	~~6.8~~
TTH	7.3	7.2	7.0	*	7.8	7.9	7.1	7.1	*	6.7	7.3
TTJ	6.7	6.9	6.0	6.6	6.7	7.2	6.1	6.2	*	4.9	6.3
~~TTK~~	~~6.6~~	~~7.4~~	~~7.3~~	~~7.3~~	~~7.5~~	~~7.9~~	~~6.7~~	~~5.7~~	~~*~~	~~6.0~~	~~6.9~~
TTL	6.7	6.4	6.4	6.7	6.9	7.6	6.8	6.0	*	5.2	6.5
TTM	7.3	7.8	7.6	7.3	7.7	7.8	7.3	7.2	*	7.1	7.4
TTN	7.5	7.4	7.3	7.3	7.4	7.8	6.9	7.3	*	6.7	7.3
TTO	7.2	7.8	7.5	7.6	8.1	7.9	7.4	7.6	*	7.0	7.5
TTP	7.2	*	7.6	6.9	7.8	7.8	5.7	7.2	*	7.7	7.3
TTY	7.1	7.3	7.3	7.5	7.7	8.1	7.8	7.4	*	7.2	7.5
TTZ	6.5	7.2	6.8	7.3	7.2	7.0	7.0	6.2	*	5.0	6.7
Gem.	6.9	7.2	6.8	7.3	7.4	7.5	6.9	6.9	*	6.4	7.0

TROSOPBOUW

bedr	B1	B4	B7	B2	B3	B5	B6	B2	B8	B7	Gem.
TTA	5.7	*	6.0	7.1	7.2	6.3	4.9	5.3	*	5.7	6.0
TTB	6.7	*	6.7	6.7	7.0	7.2	6.8	6.4	*	6.4	6.7
~~TTG~~	~~7.2~~	~~7.4~~	~~7.0~~	~~7.3~~	~~7.4~~	~~7.0~~	~~6.0~~	~~6.5~~	~~*~~	~~6.4~~	~~6.8~~
TTD	5.6	5.8	6.2	7.1	6.9	6.8	6.1	6.0	*	5.4	6.2
TTE	6.1	7.0	6.3	6.3	7.4	7.1	6.8	6.4	*	6.2	6.6
TTF	5.2	*	6.4	5.2	5.7	6.5	5.5	4.5	*	5.3	5.5
~~TTG~~	~~4.0~~	~~6.5~~	~~6.4~~	~~6.0~~	~~5.9~~	~~6.7~~	~~4.9~~	~~6.3~~	~~*~~	~~6.0~~	~~5.8~~
TTH	7.5	7.0	6.8	*	6.9	7.0	6.8	6.7	*	7.5	7.0
TTJ	6.7	5.8	6.9	7.2	6.2	6.9	5.4	5.7	*	5.7	6.3
~~TTK~~	~~6.6~~	~~5.5~~	~~6.8~~	~~7.4~~	~~6.8~~	~~7.4~~	~~5.8~~	~~5.5~~	~~*~~	~~5.9~~	~~6.4~~
TTL	6.5	4.6	6.2	6.0	6.6	7.0	7.2	6.2	*	5.6	6.3
TTM	6.9	6.8	7.3	5.9	7.6	7.4	7.3	6.5	*	6.7	7.0
TTN	6.8	6.8	6.5	6.7	6.2	6.9	6.4	6.3	*	5.8	6.5
TRO	5.8	7.6	6.7	6.7	6.9	6.8	6.7	6.0	*	5.4	6.5
TTP	7.2	*	7.2	6.3	7.2	7.3	6.3	6.7	*	7.6	7.0
TTY	7.3	7.4	7.4	7.6	7.4	7.3	7.1	7.2	*	7.3	7.3
TTZ	5.4	5.5	5.9	6.7	6.9	7.1	6.9	6.1	*	5.1	6.2
Gem.	6.3	6.4	6.6	6.6	6.8	7.0	6.4	6.1	*	6.1	6.5

GEBRUIKSWAARDE

bedr	B1	B4	B7	B2	B3	B5	B6	B2	B8	B7	Gem. incl. B8	Gem. excl. B8
TTA	5.5	*	5.7	6.4	6.8	6.0	4.9	5.4	4.8	5.8	5.7	5.8
TTB	6.6	*	6.0	5.8	6.6	6.8	6.6	5.7	4.8	6.2	6.1	6.3
~~TTG~~	~~6.5~~	~~6.8~~	~~6.4~~	~~6.9~~	~~6.9~~	~~6.7~~	~~5.9~~	~~6.8~~	~~5.0~~	~~5.6~~	~~6.3~~	~~6.5~~
TTD	5.3	5.5	5.5	6.7	6.6	6.6	5.6	6.0	4.2	4.5	5.7	5.8
TTE	5.8	6.8	5.9	6.2	7.1	6.5	6.3	6.5	4.8	6.0	6.2	6.3
TTF	4.5	*	5.2	5.2	5.5	6.2	4.7	4.0	4.7	4.6	5.0	5.0
~~TTG~~	~~3.7~~	~~6.0~~	~~5.7~~	~~6.1~~	~~5.6~~	~~6.6~~	~~4.7~~	~~6.1~~	~~5.4~~	~~6.2~~	~~5.6~~	~~5.6~~
TTH	6.2	6.5	5.3	*	6.8	6.4	5.6	6.3	6.1	6.6	6.2	6.2
TTJ	6.3	5.0	6.2	6.8	6.1	6.3	5.3	5.9	4.8	5.1	5.8	6.0
~~TTK~~	~~6.3~~	~~5.7~~	~~6.3~~	~~7.3~~	~~7.0~~	~~6.9~~	~~5.8~~	~~5.2~~	~~5.0~~	~~6.0~~	~~6.2~~	~~6.3~~
TTL	6.2	5.0	5.3	6.1	6.4	6.6	7.3	5.8	4.5	5.0	5.9	6.1
TTM	6.2	5.2	6.4	5.8	7.3	6.4	7.3	5.8	6.3	6.2	6.4	6.4
TTN	6.8	6.4	6.2	6.7	6.0	6.6	6.3	6.3	4.9	5.7	6.2	6.3
TTO	5.4	7.3	6.2	6.6	6.9	6.7	6.3	5.5	4.8	5.7	6.1	6.2
TTP	6.4	*	6.2	5.6	7.1	7.0	5.3	5.6	6.2	7.5	6.3	6.3
TTY	6.7	7.1	6.7	7.5	7.1	7.1	6.9	7.2	6.3	7.1	7.0	7.1
TTZ	5.7	5.6	5.9	6.2	6.4	7.0	6.6	5.6	4.7	4.7	5.9	6.0
Gem.	5.9	6.0	6.0	6.4	6.6	6.6	6.0	5.9	5.1	5.8	6.0	6.1

2.3.1.8 Beoordelingen in cijfers – één beoordelaar

Op 18 november heeft één persoon de trossen van de proef bij B6 beoordeeld.

	vorm	kleur	door- kleuring	unifor- miteit	stevig- heid	tros- opbouw	gebruiks- waarde
TTA	7	4	7	7	8	6	4
TTB	6	8	8	8	7	8	6
TTG	8	6	8	6	8	6	6
TTD	5	6	8	5	8	5	3
TTE	6	8	8	8	8	7	5
TTF	8	7	8	6	8	6	2
TTG	8	6	8	7	8	7	6
TTH	7	6	8	6	7	6	5
TTJ	7	8	8	7	7	7	7
TTK	8	7	8	6	8	7	6
TTL	6	8	8	5	8	6	4
TTM	6	7	8	5	8	5	4
TTN	6	7	7	6	8	5	4
TTO	6	4	8	5	8	5	4
TTP	8	6	8	8	7	8	6
TTY	7	8	8	8	8	7	8
TTZ	7	8	8	6	8	6	7

2.3.2 Beoordelingen in cijfers van het gewas

Op de bedrijven hebben enkele proefnemers beoordeeld op gewasindruk. Een hoger cijfer betekent een betere indruk.

GEWASINDRUK

bedrijf	B3	B1	B6	B4	B3	B5	Gem.
ras	04/10	15/10	18/10	05/11	08/11	26/11	
TTA	7.5	4.5	4.0	6.0	5.0	8.0	5.6
TTB	7.0	5.0	5.0	4.5	6.0	7.0	5.6
TTG	6.5	5.5	5.0	6.5	6.5	8.0	6.2
TTD	6.5	4.0	5.0	5.0	3.0	6.0	4.8
TTE	6.5	6.0	7.0	7.0	6.5	7.0	6.6
TTF	5.0	2.0	5.0	3.5	3.5	7.0	4.1
TTG	7.0	6.0	6.0	4.5	5.5	7.0	5.9
TTH	7.0	7.0	7.0	6.0	8.0	8.0	7.1
TTJ	5.0	3.5	4.0	4.5	5.5	9.0	4.9
TTK	5.0	5.0	4.0	6.0	5.0	9.0	5.4
TTL	6.5	6.0	3.0	4.5	5.0	8.0	5.3
TTM	7.5	5.0	6.0	4.0	7.0	8.0	6.1
TTN	5.0	4.0	5.0	4.5	5.5	7.0	5.0
TTO	7.0	5.5	6.0	6.0	6.0	7.0	6.2
TTP	7.0	4.0	4.0	7.0	7.5	9.0	6.2
TTY	8.0	6.0	8.0	7.5	7.0	9.0	7.5
TTZ	7.0	6.0	5.0	4.5	5.0	8.0	5.7
Gem.	6.5	5.0	5.2	5.4	5.7	7.8	5.8

2.3.3 Opmerkingen bij de beoordelingen van het gewas

Tijdens de gewasbeoordelingen is geturft of het gewas van de draad af groeide, dubbele trossen gaf of een slechte trossaanleg had.

Ras	groeit van draad af	dubbele trossen	slechte trossaanleg	Opmerkingen
TTA	2	2	2	enkele neusrot, veel tweetjes 3x, trossen zeer wisselend 2x, hoekige vruchten als ze klein zijn, vlezige tomaatvorm, matige vorm, zware vruchten
TTB	1	1	2	tros op erg lange steel, kort gewas, enkele neusrot 2x, tros kon beter 2x, dicht gewas, steektrossen 2x, vrij, open gewas 2x, gemiddelde lengte, onregelmatige trossen
~~TTG~~	~~0~~	~~0~~	~~4~~	~~krachtig gewas 2x, gewas bekrompen 2x, te fijne tros tomaat, klein gewas, zeer mooie trossen, vrij kleine plant, tomaten hangen diep, goede trossen, compact en overzichtig, veel trossen goed~~
TTD	0	0	2	steektrossen, erg Mg gebrek 2x, niet uniform, mooi laag, moeilijk te draaien te kort, grote verschillen tussen planten, zeer generatief, chlorose, tweetjes
TTE	1	0	1	open gewas 4x, mooi, kort gewas, mooie trosopbouw, niet veel blad, mooie trossen, kleine plant toch open, vrij uniform, goed aantal trossen, generatief/vegetatief in balans
TTF	4	1	4	eerste stuk erg gedrongen, erg Mg gebrek 2x, vergroeide trossen, enkele neusrot 2x, laatste tros matig, kleine plant, trossen vrij goed, ondanks geringe lengte wel aantal trossen, enkele planten zonder kop, onvoldoende groeikracht, tweetjes
~~TTG~~	~~0~~	~~0~~	~~3~~	~~lang gewas 2x, gerede plant (zit tegen draad), tweetjes, grote verschillen, 5-5 tros, zeer open, snoeien op neusrot 2x, zeer generatief, neusrot~~
TTH	0	0	0	zwaar gewas 2x, dikke stengel, te fijn 2x, vegetatief goede tros 3x, goede trosopbouw, plant ziet er wat wild uit, zeer aparte bladvorm (kerstboom), te veel groeikracht
TTJ	2	1	3	vergroeide trossen 2x, te dicht gewas 2x, laatste trossen zwak, kleine plant, grote verschillen tussen plant, boven in licht van kleur en dun, enkele koploos
~~TTK~~	~~0~~	~~0~~	~~4~~	~~gedrongen gewas, kort gewas, steektrossen 3x, zelftoppend, tros splitst, onderin te dicht 2x, tros kort op elkaar, mooi open gewas, vrij gerede planten, trossen boven in onvoldoende~~
TTL	0	3	3	onregelmatige tros, zeer veel neusrot eerste trossen, bonken, enkele neusrot, te weinig tros van 5, sterk wisselend van lengte, vrij open, tweetjes 2x, drietjes, geen uniform gewas, veel hangend blad, zwaar gewas, grote bladeren, je ziet de trossen slecht hangen, grote verschillen 2x, trossen redelijk, mooie regelmaat
TTM	1	1	0	

TTN	0	3	3	vergroeide trossen, steektrossen 4x, zeer lange trosstelen 2x, ongelijk 2x, matige trossen 2x, vruchten geen ronde vorm, planten niet uniform, open gewas, grote verschillen 2x, chlorose
TTO	3	0	2	veel bonken, wat Mg gebrek verschijnselen, hoekig platte tomaten, grove tomaten, grote verschillen, wel open, gerekte planten, boven steektrossen
TTP	0	0	0	dicht gewas onder in 3x, perfect gewas, open gewas (blad tegen plant aan), goede trossen 2x, gerekt open gewas, 5.5 tros per plant, krachtig gewas, veel groeikracht, korte zware trossen
TTY	0	0	0	blad hangt, tros moeilijk te vinden, enkele neusrot, perfecte tros 2x, perfect gewas, open, wel gerekt (komt aan de draad), goede trossen
TTZ	1	1	3	tros splitst, Mg gebrek, vrij kleine plant (maar wisselend), veel incomplete trossen, veel zwakke planten, onder breed boven smal

2.4 PRODUCTIE

Op de acht proefplaatsen zijn productiewaarnemingen uitgevoerd. De trossen met het aantal vruchten waarop gesnoeid was zijn geteld en gewogen, het gemiddeld vruchtgewicht is berekend. Ook werd het aantal incomplete trossen geteld en het aantal gescheurde, losse en neusrot vruchten zijn apart genoteerd. Om tot gemiddelden te komen zijn ontbrekende waarden met behulp van Genstat ingeschat.

Bij B1 en B3 zijn de met het gesnoeide aantal vruchten en de andere trossen in één keer gewogen zodat hier het gemiddeld vruchtgewicht niet is te berekenen. De productie in aantal trossen en kilo's van deze bedrijven wordt apart vermeld.

2.4.1 Totaalproductie

De productie over het gehele traject staat in onderstaande tabel.

Aantal trossen/m ² (uitsluitend trossen met het gesnoeide aantal vruchten)									
bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ras									
TTA	*	5.9	*	4.8	9.0	8.2	6.2	7.6	7.0
TTB	*	12.8	*	7.9	11.3	11.5	7.0	12.0	10.4
TTG	*	9.5	*	6.6	11.0	10.6	7.9	12.4	9.7
TTD	*	10.1	*	8.4	11.3	9.4	7.7	8.8	9.3
TTE	*	11.5	*	9.1	11.9	10.7	9.4	12.1	10.8
TTF	*	8.6	*	6.6	8.0	5.5	5.6	5.8	6.7
TTG	*	7.6	*	7.4	7.0	7.0	4.7	10.5	7.4
TTH	*	10.9	*	7.7	11.8	12.0	7.3	12.7	10.4
TTJ	*	9.8	*	6.5	10.2	10.6	7.0	10.1	9.0
TTK	*	9.4	*	7.5	9.9	10.2	6.3	8.7	8.7
TTL	*	10.8	*	6.7	10.8	10.8	8.1	9.7	9.5
TTM	*	11.0	*	8.2	13.3	14.2	8.9	15.2	11.8
TTN	*	9.0	*	8.4	11.5	11.1	8.2	12.7	10.2
TTO	*	9.4	*	7.7	8.0	10.3	5.2	9.5	8.3
TTP	*	14.0	*	9.1	11.5	9.9	8.3	14.6	11.2
TTY	*	11.3	*	8.3	11.7	11.2	8.9	15.0	11.1
TTZ	*	10.0	*	7.2	10.2	9.9	5.7	10.1	8.9
Gem.	*	10.1	*	7.5	10.5	10.2	7.2	11.0	9.4

Gewicht volledige trossen (kg/m²)

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ras									
TTA	*	4.71	*	4.37	6.53	6.40	5.12	4.99	5.35
TTB	*	9.04	*	5.70	7.22	7.24	5.14	6.12	6.74
TTG	*	~~6.14~~	*	~~4.23~~	~~6.10~~	~~6.09~~	~~4.92~~	~~5.91~~	~~5.57~~
TTD	*	7.29	*	5.84	7.35	6.18	5.33	4.77	6.13
TTE	*	8.39	*	6.56	7.51	7.36	6.80	6.88	7.25
TTF	*	5.67	*	4.98	5.06	3.25	3.47	3.03	4.25
TTG	*	~~5.74~~	*	~~5.70~~	~~4.95~~	~~4.68~~	~~3.52~~	~~6.25~~	~~5.14~~
TTH	*	7.77	*	6.02	7.98	8.29	5.61	7.27	7.16
TTJ	*	7.61	*	5.00	6.73	7.30	5.45	6.03	6.35
TTK	*	~~6.66~~	*	~~5.77~~	~~6.44~~	~~6.95~~	~~5.45~~	~~5.14~~	~~6.07~~
TTL	*	7.29	*	5.16	6.37	7.31	5.70	5.87	6.28
TTM	*	6.97	*	5.75	8.14	8.44	5.69	7.22	7.03
TTN	*	7.12	*	6.43	7.89	7.77	6.20	7.65	7.18
TTO	*	8.37	*	6.88	6.54	8.89	4.94	6.95	7.10
TTP	*	9.84	*	6.79	7.43	6.20	6.56	8.03	7.48
TTY	*	8.06	*	6.07	7.63	7.36	6.55	8.46	7.35
TTZ	*	7.03	*	5.50	6.83	7.05	4.53	5.86	6.13
Gem.	*	7.28	*	5.69	6.87	6.87	5.35	6.26	6.39

Gemiddeld vruchtgewicht (gram)

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ras									
TTA	*	160	*	166	145	156	160	131	153
TTB	*	142	*	134	129	126	142	102	129
TTG	*	~~130~~	*	~~119~~	~~111~~	~~115~~	~~121~~	~~96~~	~~115~~
TTD	*	144	*	128	130	132	132	108	129
TTE	*	146	*	133	127	138	142	114	133
TTF	*	133	*	137	127	118	121	105	124
TTG	*	~~151~~	*	~~142~~	~~142~~	~~134~~	~~146~~	~~119~~	~~139~~
TTH	*	143	*	144	135	138	149	114	137
TTJ	*	156	*	142	132	138	151	119	140
TTK	*	~~143~~	*	~~143~~	~~130~~	~~136~~	~~167~~	~~119~~	~~140~~
TTL	*	135	*	142	118	135	136	121	131
TTM	*	127	*	129	123	119	124	95	120
TTN	*	159	*	139	137	141	147	120	140
TTO	*	179	*	165	163	172	184	146	168
TTP	*	140	*	136	130	126	154	110	133
TTY	*	143	*	135	130	132	133	113	133
TTZ	*	140	*	142	134	143	152	116	138
Gem.	*	145	*	140	132	135	145	115	135

Aantal incomplete trossen/m2

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ras									
TTA	1.9	2.4	5.2	1.7	3.2	3.6	1.0	4.0	2.9
TTB	1.2	1.2	3.6	0.5	1.1	2.4	0.8	2.6	1.7
~~TTC~~	~~0.3~~	~~1.4~~	~~2.6~~	~~0.7~~	~~1.4~~	~~3.1~~	~~0.2~~	~~1.0~~	~~1.3~~
TTD	1.6	1.3	2.7	1.1	2.2	2.4	0.5	3.2	1.9
TTE	0.4	1.4	2.8	0.5	2.0	1.2	0.3	1.3	1.2
TTF	5.3	4.7	4.6	1.5	2.5	5.5	1.6	4.0	3.7
~~TTG~~	~~3.5~~	~~4.0~~	~~7.2~~	~~1.1~~	~~4.0~~	~~6.7~~	~~2.3~~	~~4.2~~	~~4.1~~
TTH	0.0	0.8	2.1	0.2	1.0	2.4	0.3	0.8	0.9
TTJ	0.9	1.9	3.9	1.9	2.5	3.4	1.0	2.0	2.2
~~TTK~~	~~3.6~~	~~2.2~~	~~4.6~~	~~1.4~~	~~3.6~~	~~2.9~~	~~1.0~~	~~4.0~~	~~2.9~~
TTL	2.7	2.8	5.5	1.5	3.5	2.2	0.8	5.9	3.1
TTM	1.4	1.4	2.5	0.2	1.0	0.7	0.2	0.8	1.0
TTN	1.0	1.6	3.5	0.4	1.7	3.5	0.8	2.0	1.8
TTO	2.6	2.7	3.2	0.5	4.1	3.0	1.6	3.4	2.6
TTP	0.6	1.5	2.0	0.2	1.1	4.0	0.3	1.2	1.4
TTY	0.3	1.5	1.9	0.1	1.1	2.6	1.0	1.1	1.2
TTZ	2.2	2.5	5.7	1.4	3.5	3.2	2.1	2.3	2.9
Gem.	1.7	2.1	3.8	0.9	2.3	3.1	0.9	2.6	2.2

Aantal gescheurde vruchten/m2

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ras									
TTA	0.0	0.3	1.5	0.0	0.3	1.1	0.4	0.0	0.4
TTB	0.0	0.2	0.2	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	0.1
~~TTC~~	~~0.0~~	~~0.2~~	~~0.3~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.2~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.1~~
TTD	0.0	0.0	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1
TTE	0.0	0.0	0.2	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
TTF	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
~~TTG~~	~~0.9~~	~~0.7~~	~~5.3~~	~~0.2~~	~~4.6~~	~~6.1~~	~~1.1~~	~~0.0~~	~~2.4~~
TTH	0.5	0.6	1.4	0.0	0.5	4.1	0.4	0.3	1.0
TTJ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.7	0.0	0.0	0.1
~~TTK~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.3~~	~~0.6~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.1~~
TTL	0.1	0.1	0.9	0.1	0.7	0.7	0.3	0.0	0.4
TTM	0.0	0.0	1.1	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2
TTN	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1
TTO	0.0	0.0	0.1	0.0	0.3	1.1	0.1	0.0	0.2
TTP	0.0	0.1	0.6	0.0	0.3	6.2	0.0	0.3	0.9
TTY	0.0	0.2	1.1	0.2	0.3	4.3	0.4	0.0	0.8
TTZ	0.0	0.1	0.2	0.0	0.3	1.8	0.0	0.0	0.3
Gem.	0.1	0.1	0.8	0.0	0.5	1.6	0.2	0.0	0.4

Aantal losse vruchten/m2

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ras									
TTA	2.0	0.4	2.2	2.6	2.9	3.2	0.5	1.3	1.9
TTB	0.6	0.1	0.8	0.9	1.0	1.4	0.1	1.0	0.8
~~TTG~~	~~0.9~~	~~0.2~~	~~1.3~~	~~0.9~~	~~1.6~~	~~3.8~~	~~0.1~~	~~0.9~~	~~1.2~~
TTD	0.5	0.4	2.5	0.9	2.7	3.8	0.0	5.6	2.0
TTE	1.0	1.0	1.7	0.4	0.9	2.0	0.2	5.1	1.5
TTF	3.1	4.8	3.8	0.5	4.6	9.4	0.0	4.9	3.9
~~TTG~~	~~4.4~~	~~3.7~~	~~3.1~~	~~2.3~~	~~6.2~~	~~7.6~~	~~1.1~~	~~2.5~~	~~3.8~~
TTH	0.3	0.7	0.2	0.0	0.6	2.2	0.5	0.4	0.6
TTJ	0.2	1.0	1.0	0.7	1.4	3.5	0.0	1.1	1.1
~~TTK~~	~~1.7~~	~~0.6~~	~~2.0~~	~~1.5~~	~~3.4~~	~~3.7~~	~~0.0~~	~~2.0~~	~~1.8~~
TTL	1.3	1.7	1.2	2.5	3.1	4.0	0.2	1.3	1.9
TTM	0.7	0.4	0.3	0.5	1.0	0.6	0.2	1.1	0.6
TTN	0.8	0.1	2.0	0.5	1.0	3.0	0.1	4.5	1.5
TTO	5.2	0.9	2.1	1.4	3.9	4.1	0.2	1.2	2.4
TTP	0.3	0.0	0.4	0.2	0.6	2.5	0.0	0.7	0.6
TTY	0.7	0.4	0.5	0.4	0.5	2.3	0.0	1.0	0.7
TTZ	2.9	2.4	2.7	1.3	2.3	4.3	1.0	0.8	2.2
Gem.	1.6	1.1	1.6	1.0	2.2	3.6	0.2	2.1	1.7

Aantal neusröt vruchten/m2

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ras									
TTA	0.0	0.0	4.6	0.0	0.3	0.1	0.0	0.0	0.6
TTB	0.1	0.1	6.9	0.0	0.3	1.0	0.2	0.0	1.1
~~TTG~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~2.8~~	~~0.0~~	~~0.2~~	~~0.0~~	~~0.1~~	~~0.0~~	~~0.4~~
TTD	0.0	0.0	1.9	0.0	0.4	0.4	0.0	0.0	0.3
TTE	0.0	0.0	3.3	0.0	0.9	0.0	0.0	0.0	0.5
TTF	0.0	0.2	5.5	0.0	0.9	0.0	0.2	0.0	0.8
~~TTG~~	~~0.1~~	~~0.0~~	~~18.1~~	~~0.0~~	~~4.3~~	~~0.4~~	~~1.0~~	~~0.0~~	~~3.0~~
TTH	0.0	0.0	2.3	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.3
TTJ	0.0	0.0	5.5	0.0	0.6	0.0	0.2	0.0	0.8
~~TTK~~	~~0.0~~	~~0.1~~	~~5.5~~	~~0.0~~	~~0.3~~	~~0.2~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.8~~
TTL	0.0	0.0	7.6	0.0	0.3	0.5	0.0	0.0	1.0
TTM	0.0	0.0	3.8	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	0.5
TTN	0.1	0.3	5.6	0.0	0.8	1.1	0.6	0.0	1.1
TTO	0.0	0.0	3.8	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	0.5
TTP	0.0	0.0	3.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4
TTY	0.0	0.0	1.9	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.2
TTZ	0.0	0.0	10.2	0.0	0.4	0.2	0.1	0.0	1.4
Gem.	0.0	0.0	5.4	0.0	0.6	0.2	0.1	0.0	0.8

De gegevens met betrekking op het aantal en het gewicht van alle trossen bij B1 en B3 staan in onderstaande tabel.

Aantal trossen/m2 (alle trossen)				Gewicht trossen/m2			
bedrijf	B1	B3	Gem.	bedrijf	B1	B3	Gem.
ras				ras			
TTA	8.36	5.89	7.13	TTA	8.36	5.89	7.13
TTB	6.59	6.72	6.65	TTB	6.59	6.72	6.65
~~TTG~~	~~5.17~~	~~7.21~~	~~6.19~~	~~TTG~~	~~5.17~~	~~7.21~~	~~6.19~~
TTD	6.70	7.21	6.95	TTD	6.70	7.21	6.95
TTE	6.10	7.77	6.93	TTE	6.10	7.77	6.93
TTF	4.78	4.43	4.60	TTF	4.78	4.43	4.60
~~TTG~~	~~7.65~~	~~5.25~~	~~6.45~~	~~TTG~~	~~7.65~~	~~5.25~~	~~6.45~~
TTH	6.14	9.42	7.78	TTH	6.14	9.42	7.78
TTJ	6.67	6.43	6.55	TTJ	6.67	6.43	6.55
~~TTK~~	~~8.56~~	~~6.53~~	~~7.54~~	~~TTK~~	~~8.56~~	~~6.53~~	~~7.54~~
TTL	7.40	7.16	7.28	TTL	7.40	7.16	7.28
TTM	7.70	8.27	7.99	TTM	7.70	8.27	7.99
TTN	7.28	7.56	7.42	TTN	7.28	7.56	7.42
TTO	8.18	8.00	8.09	TTO	8.18	8.00	8.09
TTP	7.73	8.49	8.11	TTP	7.73	8.49	8.11
TTY	7.04	7.89	7.47	TTY	7.04	7.89	7.47
TTZ	6.26	7.21	6.73	TTZ	6.26	7.21	6.73
Gem.	6.96	7.14	7.05	Gem.	6.96	7.14	7.05

2.4.2 Productie vanaf 5 december

Voor een herfststeelt tomatomaat is het belangrijk dat een ras ook in december en januari nog voldoende produceert, zowel kwalitatief als kwantitatief. Daarom is de productie vanaf 5 december berekend (dit is dus exclusief de vroege productie).

Aantal trossen/m² (uitsluitend trossen met het gesnoeide aantal vruchten)

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ras									
TTA	*	4.5	*	3.0	5.9	5.1	2.9	3.7	4.2
TTB	*	10.6	*	5.3	6.8	8.1	3.3	6.9	6.8
~~TTG~~	*	~~7.6~~	*	~~4.6~~	~~7.3~~	~~6.7~~	~~3.8~~	~~7.4~~	~~6.2~~
TTD	*	8.5	*	5.7	6.4	5.2	2.9	3.9	5.4
TTE	*	9.9	*	6.2	8.0	6.2	5.1	6.6	7.0
TTF	*	8.5	*	4.6	6.0	3.2	2.3	1.4	4.4
~~TTG~~	*	~~7.1~~	*	~~4.1~~	~~5.6~~	~~5.7~~	~~2.3~~	~~6.6~~	~~5.2~~
TTH	*	9.5	*	5.4	8.2	8.8	4.1	8.4	7.4
TTJ	*	8.1	*	4.3	6.1	6.8	3.2	5.0	5.6
~~TTK~~	*	~~7.2~~	*	~~4.4~~	~~6.0~~	~~6.6~~	~~2.9~~	~~3.9~~	~~5.2~~
TTL	*	8.1	*	4.8	6.5	6.2	3.1	4.0	5.5
TTM	*	9.1	*	5.9	8.1	9.7	4.9	8.9	7.8
TTN	*	7.1	*	6.0	7.5	7.3	3.9	7.6	6.6
TTO	*	7.4	*	5.5	5.5	7.9	2.3	5.2	5.6
TTP	*	12.3	*	6.5	7.9	7.2	4.3	9.8	8.0
TTY	*	10.0	*	5.8	8.0	7.7	5.0	10.1	7.8
TTZ	*	7.8	*	4.5	7.0	6.7	2.9	4.4	5.5
Gem.	*	8.4	*	5.1	6.9	6.8	3.5	6.1	6.1

Gewicht volledige trossen (kg/m²)

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ras									
TTA	*	3.59	*	2.60	4.36	3.64	2.31	2.33	3.13
TTB	*	7.47	*	3.95	4.44	4.80	2.29	3.15	4.35
~~TTG~~	~~±~~	~~4.96~~	~~±~~	~~3.04~~	~~4.13~~	~~3.58~~	~~2.30~~	~~3.22~~	~~3.54~~
TTD	*	5.96	*	3.87	4.01	2.94	1.79	2.03	3.43
TTE	*	6.96	*	4.40	4.79	3.78	3.37	3.29	4.43
TTF	*	5.61	*	3.24	3.84	1.69	1.39	0.71	2.75
~~TTG~~	~~±~~	~~5.27~~	~~±~~	~~3.24~~	~~3.96~~	~~3.57~~	~~1.75~~	~~3.59~~	~~3.56~~
TTH	*	6.54	*	4.33	5.38	5.70	3.01	4.55	4.92
TTJ	*	6.14	*	3.24	4.12	4.29	2.31	2.77	3.81
~~TTK~~	~~±~~	~~4.78~~	~~±~~	~~3.38~~	~~3.89~~	~~4.04~~	~~2.14~~	~~2.02~~	~~3.38~~
TTL	*	5.21	*	3.71	3.81	3.99	2.04	2.23	3.50
TTM	*	5.69	*	4.25	4.95	5.44	3.01	3.81	4.52
TTN	*	5.52	*	4.62	4.98	4.71	2.70	4.09	4.44
TTO	*	6.50	*	5.12	4.49	6.39	2.18	3.59	4.71
TTP	*	8.30	*	4.93	5.09	4.10	3.14	5.00	5.09
TTY	*	7.04	*	4.31	5.15	4.66	3.41	5.33	4.98
TTZ	*	5.29	*	3.58	4.64	4.39	2.16	2.36	3.74
Gem.	*	5.93	*	3.87	4.47	4.22	2.43	3.18	4.02

Gemiddeld vruchtgewicht (gram)

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ras									
TTA	*	158	*	155	147	144	161	125	148
TTB	*	141	*	133	133	120	139	92	126
~~TTG~~	~~±~~	~~134~~	~~±~~	~~119~~	~~113~~	~~106~~	~~120~~	~~86~~	~~113~~
TTD	*	140	*	122	125	114	125	103	121
TTE	*	141	*	126	120	121	132	100	123
TTF	*	133	*	124	129	105	119	101	118
~~TTG~~	~~±~~	~~148~~	~~±~~	~~138~~	~~143~~	~~127~~	~~151~~	~~109~~	~~136~~
TTH	*	138	*	145	131	129	148	108	133
TTJ	*	153	*	134	135	126	144	110	134
~~TTK~~	~~±~~	~~133~~	~~±~~	~~138~~	~~129~~	~~123~~	~~150~~	~~104~~	~~129~~
TTL	*	128	*	139	118	128	131	111	126
TTM	*	125	*	129	122	112	123	85	116
TTN	*	156	*	135	134	129	138	108	133
TTO	*	176	*	164	162	162	185	138	164
TTP	*	135	*	135	129	113	145	103	127
TTY	*	140	*	133	129	121	138	105	128
TTZ	*	137	*	140	132	131	150	107	133
Gem.	*	142	*	136	131	124	141	106	130

Aantal incomplete trossen/m2

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ras									
TTA	1.5	2.1	2.2	1.1	2.3	3.1	0.7	2.8	2.0
TTB	0.9	1.1	0.9	0.4	0.8	1.3	0.6	1.9	1.0
~~TTG~~	~~0.3~~	~~1.2~~	~~0.7~~	~~0.5~~	~~0.5~~	~~2.9~~	~~0.1~~	~~0.7~~	~~0.9~~
TTD	1.1	1.1	0.9	0.5	1.4	1.1	0.5	1.5	1.0
TTE	0.2	1.0	1.0	0.3	0.7	0.8	0.4	1.1	0.7
TTF	4.4	3.7	2.4	1.0	1.6	3.7	1.5	2.8	2.6
~~TTG~~	~~1.8~~	~~3.5~~	~~1.2~~	~~0.7~~	~~2.1~~	~~3.1~~	~~1.0~~	~~2.4~~	~~2.0~~
TTH	0.0	0.6	0.3	0.2	0.3	2.2	0.2	0.4	0.5
TTJ	0.9	1.6	1.5	1.3	1.8	2.5	0.9	1.4	1.5
~~TTK~~	~~2.7~~	~~1.6~~	~~1.6~~	~~0.9~~	~~1.8~~	~~2.4~~	~~0.9~~	~~2.7~~	~~1.8~~
TTL	1.7	2.3	1.5	0.9	1.6	1.6	0.6	3.7	1.7
TTM	0.8	0.8	0.6	0.1	0.3	0.6	0.0	0.6	0.5
TTN	0.8	1.3	1.1	0.3	1.0	2.6	0.4	1.2	1.1
TTO	2.3	2.6	1.5	0.4	2.5	2.5	1.4	2.9	2.0
TTP	0.3	1.5	0.1	0.1	0.3	3.0	0.3	0.6	0.8
TTY	0.2	1.0	0.4	0.1	0.3	1.4	0.4	0.5	0.5
TTZ	1.2	2.0	2.0	0.7	2.0	2.3	1.1	1.4	1.6
Gem.	1.2	1.7	1.2	0.6	1.3	2.2	0.6	1.7	1.3

Aantal gescheurde vruchten/m2

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ras									
TTA	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.0	0.0	0.0	0.1
TTB	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0
~~TTG~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.2~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~
TTD	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTE	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTF	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
~~TTG~~	~~0.0~~	~~0.3~~	~~0.5~~	~~0.0~~	~~0.7~~	~~2.5~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.5~~
TTH	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	3.8	0.0	0.0	0.5
TTJ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6	0.0	0.0	0.1
~~TTK~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.6~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.1~~
TTL	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.6	0.0	0.0	0.1
TTM	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTN	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0
TTO	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	0.2	0.0	0.0	0.1
TTP	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	4.9	0.0	0.0	0.6
TTY	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	3.0	0.0	0.0	0.4
TTZ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.7	0.0	0.0	0.2
Gem.	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	1.2	0.0	0.0	0.2

Aantal losse vruchten/m2

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ras									
TTA	1.6	0.0	1.8	2.3	2.2	3.0	0.0	0.8	1.5
TTB	0.3	0.0	0.2	0.9	0.3	1.2	0.0	0.6	0.4
~~TTG~~	~~0.9~~	~~0.0~~	~~1.0~~	~~0.5~~	~~0.3~~	~~3.6~~	~~0.0~~	~~0.8~~	~~0.9~~
TTD	0.3	0.3	1.4	0.5	0.4	2.3	0.0	5.2	1.3
TTE	1.0	1.0	1.6	0.3	0.5	1.7	0.0	5.1	1.4
TTF	1.3	2.6	2.2	0.2	1.1	6.5	0.0	4.5	2.3
~~TTG~~	~~2.1~~	~~2.5~~	~~0.6~~	~~1.1~~	~~2.6~~	~~3.7~~	~~0.0~~	~~1.8~~	~~1.8~~
TTH	0.3	0.4	0.0	0.0	0.3	2.2	0.0	0.4	0.5
TTJ	0.1	0.7	0.6	0.5	0.5	2.6	0.0	0.9	0.7
~~TTK~~	~~1.4~~	~~0.6~~	~~1.0~~	~~1.1~~	~~1.8~~	~~3.0~~	~~0.0~~	~~1.7~~	~~1.3~~
TTL	0.4	1.2	0.7	1.7	1.4	1.8	0.0	0.9	1.0
TTM	0.3	0.0	0.2	0.4	0.3	0.5	0.0	0.9	0.3
TTN	0.7	0.1	0.9	0.5	0.7	2.9	0.0	4.3	1.3
TTO	3.2	0.6	0.9	1.4	2.6	3.8	0.0	1.0	1.7
TTP	0.0	0.0	0.2	0.2	0.1	2.0	0.0	0.7	0.4
TTY	0.5	0.0	0.2	0.1	0.3	1.1	0.0	0.5	0.3
TTZ	0.7	1.9	1.9	0.9	0.6	3.5	0.0	0.7	1.3
Gem.	0.9	0.7	0.9	0.7	0.9	2.7	0.0	1.8	1.1

Aantal neusrot vruchten/m2

bedrijf	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	Gem.
ras									
TTA	0.0	0.0	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTB	0.0	0.0	0.6	0.0	0.2	0.1	0.0	0.0	0.1
~~TTG~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~
TTD	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTE	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTF	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
~~TTG~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~2.3~~	~~0.0~~	~~1.1~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.4~~
TTH	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTJ	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
~~TTK~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.1~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~
TTL	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTM	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0
TTN	0.1	0.0	0.4	0.0	0.0	0.4	0.0	0.0	0.1
TTO	0.0	0.0	0.8	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1
TTP	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTY	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTZ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Gem.	0.0	0.0	0.3	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1

B1 en B3 hebben niet uitsluitend de trossen gewogen met het gesnoeide aantal vruchten, maar alle trossen.

Aantal trossen/m2 (alle trossen)				Gewicht trossen/m2			
	B1	B3	Gem.	bedrijf	B1	B3	Gem.
ras				ras			
TTA	9.5	6.5	8.0	TTA	6.25	4.08	5.16
TTB	9.7	8.0	8.8	TTB	4.99	4.42	4.71
~~TTG~~	~~7.4~~	~~8.5~~	~~8.0~~	~~TTG~~	~~3.79~~	~~4.70~~	~~4.25~~
TTD	7.6	6.8	7.2	TTD	4.02	3.48	3.75
TTE	8.3	7.8	8.0	TTE	4.56	4.46	4.51
TTF	8.8	5.4	7.1	TTF	3.29	2.33	2.81
~~TTG~~	~~8.8~~	~~6.5~~	~~7.6~~	~~TTG~~	~~4.80~~	~~3.45~~	~~4.13~~
TTH	7.1	9.9	8.5	TTH	4.55	6.87	5.71
TTJ	9.0	5.9	7.5	TTJ	4.87	3.72	4.29
~~TTK~~	~~11.5~~	~~6.8~~	~~9.1~~	~~TTK~~	~~6.30~~	~~4.36~~	~~5.33~~
TTL	8.6	6.9	7.8	TTL	4.20	4.50	4.35
TTM	11.2	8.2	9.7	TTM	5.27	4.84	5.05
TTN	9.0	7.7	8.4	TTN	5.16	4.89	5.03
TTO	11.6	8.1	9.8	TTO	6.51	5.40	5.96
TTP	11.6	8.1	9.8	TTP	5.95	5.00	5.47
TTY	9.5	7.2	8.3	TTY	5.13	4.21	4.67
TTZ	7.4	8.3	7.9	TTZ	4.21	5.09	4.65
Gem.	9.2	7.4	8.3	Gem.	4.93	4.46	4.70

2.4.4 Aantal vruchten per tros

Op 15 december zijn trossen van de proef bij B3 gehaald voor een beoordeling. Deze trossen waren gesnoeid op zes vruchten. Het aantal trossen en het aantal vruchten per tros zijn genoteerd.

Ras	trossen met 7 vruchten	trossen met 6 vruchten	trossen met 5 vruchten	trossen met 4 vruchten
TTA		1	5	2
TTB		5		1
~~TTG~~		14	3	
TTD		6	2	2
TTE		8	3	
TTF		1	5	2
~~TTG~~		4	2	2
TTH		5	5	2
TTJ	1	1	7	1
~~TTK~~		2	6	
TTL	1	5	2	
TTM	1	8	3	
TTN		3	4	3
TTO		1	2	2
TTP		5	1	1
TTY	2	5	1	1
TTZ		4	5	

2.5 HOUDBAARHEID

Om de houdbaarheid van de rassen te toetsen is van een aantal proefplaatsen product gehaald. De vruchten ingezet bij 20°C en een relatieve luchtvochtigheid van 80%.

Er werden maximaal 8 trossen per veldnummer ingezet. Drie maal per week werden alle tomaten handmatig beoordeeld op rijpheid (stevigheid) en tevens werd gekeken of er rotte vruchten aanwezig waren. Te zachte en rotte vruchten werden verwijderd. Aan de hand van het dagnummer werd het aantal verwijderde vruchten genoteerd. Binnen vijf dagen na het inzetten werden de vruchten beoordeeld op het aanwezig zijn van goudspikkels en zwelscheuren. Na tien dagen werden de trossen beoordeeld op de versheid van de groene delen, hierbij werd een aantekening gemaakt wanneer de kroontjes geel of ingedroogd waren. De beoordeling van de tomaten ging door tot het moment waarop nog slechts 2 vruchten aan een tros zaten.

Aan de hand van de verzamelde gegevens werd de houdbaarheid berekend. De data werd middels variantieanalyse verwerkt.

2.5.1 Houdbaarheidsgegevens

De proeven B3, B5-1, B7 en B2 zijn in enkelvoud ingezet, die van B8 en B5-2 in tweevoud.

Houdbaarheid in dagen, berekend aan de hand van te zachte vruchten

bedr datum	B3 04/11	B5-1 11/11	B8 03/12	B7 14/12	B2* 28/12	B5-2* 03/11	Gem.
TTA	29.4	33.7	35.0	25.6	26.9	27.2	30.0
TTB	22.0	30.3	27.0	17.2	23.5	24.4	24.5
~~TTG~~	~~37.2~~	~~46.1~~	~~50.4~~	~~47.0~~	~~43.6~~	~~35.7~~	~~43.3~~
TTD	26.3	27.0	30.0	21.8	21.6	21.1	24.9
TTE	39.6	35.2	31.5	22.2	20.3	24.8	28.7
TTF	20.3	23.4	19.3	18.0	19.3	17.4	19.3
~~TTG~~	~~17.7~~	~~21.7~~	~~23.8~~	~~17.6~~	~~17.1~~	~~19.1~~	~~20.0~~
TTH	22.3	32.0	26.1	13.3	19.7	23.3	23.3
TTJ	18.9	22.5	26.9	19.4	17.7	17.0	20.8
~~TTK~~	~~26.0~~	~~27.8~~	~~24.4~~	~~19.4~~	~~19.6~~	~~19.1~~	~~22.5~~
TTL	25.4	27.4	25.6	15.0	18.3	*	21.7
TTM	36.7	32.6	33.5	18.0	21.7	23.1	27.8
TTN	30.8	39.9	34.2	33.9	42.5	25.2	33.2
TTO	*	41.6	38.5	32.5	23.3	26.6	32.7
TTP	29.0	38.0	25.5	19.8	20.6	21.9	25.3
TTY	38.5	34.5	25.3	29.0	20.5	22.4	27.2
TTZ	24.0	28.3	23.4	22.9	18.6	19.7	22.5
Gem.	27.8	31.9	29.4	23.1	23.2	23.7	26.5

* De vruchten van deze proeven waren behandeld met ethrel

Houdbaarheid in dagen, berekend aan de hand van te zachte en rotte vruchten

bedr	B3	B5-1	B8	B7	B2	B5-2	Gem.
TTA	28.1	30.4	33.2	24.1	28.5	27.4	29.1
TTB	22.5	28.7	27.0	18.3	22.7	24.7	24.5
~~TTG~~	~~31.1~~	~~45.0~~	~~47.3~~	~~46.5~~	~~43.4~~	~~35.5~~	~~41.5~~
TTD	25.5	27.6	29.8	26.1	22.3	21.1	25.4
TTE	33.9	33.7	30.8	25.4	22.1	25.6	28.5
TTF	20.0	23.2	20.0	10.2	19.3	17.4	19.6
~~TTG~~	~~17.7~~	~~16.7~~	~~21.0~~	~~17.6~~	~~15.2~~	~~19.4~~	~~18.5~~
TTH	21.9	22.6	24.5	13.3	17.5	23.3	21.4
TTJ	20.0	21.9	27.0	18.7	19.0	17.0	21.0
~~TTK~~	~~28.1~~	~~27.1~~	~~23.6~~	~~17.2~~	~~20.2~~	~~19.0~~	~~22.2~~
TTL	24.0	25.1	25.1	15.0	18.3	*	21.2
TTM	26.5	24.7	32.3	21.9	21.7	23.1	25.7
TTN	25.8	39.9	32.5	34.4	42.5	25.1	32.2
TTO	30.0	39.5	31.3	32.5	30.6	26.3	31.0
TTP	23.2	26.7	25.3	19.8	18.6	22.1	22.9
TTY	29.2	32.5	24.0	25.1	20.4	22.3	25.0
TTZ	18.4	28.7	23.6	21.4	16.1	19.8	21.4
Gem.	25.1	29.1	28.1	23.3	23.4	23.7	25.6

% Rotten vruchten in het hele traject

bedr	B3	B5-1	B8	B7	B2	B5-2	Gem.
TTA	31.0	13.3	32.6	31.6	29.6	8.3	23.4
TTB	20.6	37.5	24.5	47.5	11.5	10.2	23.3
~~TTG~~	~~21.4~~	~~12.5~~	~~41.5~~	~~20.0~~	~~6.1~~	~~4.0~~	~~18.9~~
TTD	20.0	8.7	10.1	19.0	5.6	0.0	9.2
TTE	33.3	40.0	32.3	40.0	8.3	7.8	25.2
TTF	27.6	13.3	6.1	8.7	0.0	0.0	7.7
~~TTG~~	~~0.0~~	~~30.0~~	~~25.6~~	~~13.9~~	~~20.0~~	~~3.3~~	~~15.2~~
TTH	30.0	56.7	35.9	0.0	36.6	2.4	25.0
TTJ	16.7	8.8	18.5	25.7	3.3	0.0	11.4
~~TTK~~	~~44.4~~	~~14.3~~	~~11.3~~	~~24.3~~	~~10.3~~	~~3.2~~	~~15.3~~
TTL	29.7	45.7	19.0	0.0	0.0	*	13.8
TTM	53.7	47.5	25.2	37.5	2.6	0.0	24.0
TTN	34.4	10.0	36.5	25.0	0.0	1.5	18.2
TTO	40.0	23.3	43.5	12.5	30.0	5.9	25.6
TTP	46.3	30.0	26.6	23.1	25.0	2.1	22.7
TTY	43.6	8.0	35.2	51.5	6.7	4.3	23.6
TTZ	18.2	5.7	4.3	18.4	15.8	2.7	9.0
Gem.	30.1	23.8	25.2	23.5	12.4	3.7	18.5

% Rotte vruchten binnen 2 weken

bedr	B3	B5-1	B8	B7	B2	B5-2	Gem.
TTA	3.4	0.0	0.0	10.5	0.0	0.0	1.7
TTB	0.0	0.0	1.3	10.0	3.0	0.0	2.0
~~TTG~~	~~3.6~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.4~~
TTD	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTE	0.0	0.0	0.0	4.0	0.0	0.0	0.5
TTF	3.4	0.0	1.5	0.0	0.0	0.0	0.8
~~TTG~~	~~0.0~~	~~30.0~~	~~14.7~~	~~5.6~~	~~15.0~~	~~0.0~~	~~10.0~~
TTH	0.0	3.3	2.5	0.0	12.2	0.0	2.6
TTJ	2.8	2.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.7
~~TTK~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~3.7~~	~~8.1~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~2.0~~
TTL	2.7	2.9	1.3	0.0	0.0	*	0.8
TTM	0.0	5.0	0.0	7.5	0.0	0.0	1.6
TTN	3.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4
TTO	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTP	4.9	20.0	0.0	2.6	11.1	0.0	4.8
TTY	7.7	4.0	2.5	3.0	0.0	0.0	2.5
TTZ	9.1	0.0	0.0	5.3	15.8	0.0	3.8
Gem.	2.4	4.0	1.6	3.3	3.4	0.0	2.1

Gemiddeld aantal vruchten per tros

bedr	B3	B5-1	B8	B7	B2	B5-2	Gem.
TTA	4.8	5.0	4.7	4.8	4.5	5.0	4.8
TTB	4.3	5.0	4.8	5.0	5.2	5.3	5.0
~~TTG~~	~~4.7~~	~~5.0~~	~~5.2~~	~~5.0~~	~~4.7~~	~~5.5~~	~~5.1~~
TTD	4.4	4.6	4.5	4.2	4.5	5.6	4.7
TTE	4.9	5.0	5.0	5.0	4.8	5.5	5.1
TTF	4.1	5.0	4.2	3.8	3.5	5.2	4.4
~~TTG~~	~~3.0~~	~~5.0~~	~~4.7~~	~~4.5~~	~~3.3~~	~~5.2~~	~~4.4~~
TTH	4.0	5.0	5.0	5.0	5.1	5.7	5.1
TTJ	4.5	4.9	4.8	5.0	5.0	5.5	5.0
~~TTK~~	~~4.5~~	~~5.0~~	~~5.0~~	~~4.6~~	~~4.8~~	~~5.4~~	~~5.0~~
TTL	4.6	5.0	4.6	4.5	4.4	*	4.8
TTM	5.1	5.0	5.0	5.0	4.9	5.5	5.1
TTN	4.0	5.0	4.6	4.8	4.0	5.7	4.8
TTO	3.3	5.0	4.8	4.0	4.3	5.4	4.6
TTP	5.1	5.0	5.0	4.9	5.1	5.7	5.2
TTY	4.9	5.0	4.8	4.7	5.0	5.7	5.1
TTZ	3.7	5.0	4.8	4.8	4.8	5.3	4.8
Gem.	4.3	5.0	4.8	4.7	4.6	5.5	4.9

% Losse vruchten bij inzet

bedr	B3	B5-1	B8	B7	B2	B5-2	Gem.
TTA	0.0	0.0	5.4	0.0	11.1	0.0	2.7
TTB	0.0	0.0	3.8	0.0	0.0	0.0	1.0
~~TTG~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~1.3~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.3~~
TTD	5.7	47.8	8.9	0.0	0.0	0.0	8.9
TTE	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTF	6.9	0.0	18.6	0.0	7.1	0.0	6.4
~~TTG~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~4.1~~	~~0.0~~	~~45.0~~	~~0.0~~	~~6.7~~
TTH	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTJ	0.0	2.9	1.3	0.0	0.0	0.0	0.7
~~TTK~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~3.4~~	~~0.0~~	~~0.4~~
TTL	0.0	0.0	3.0	0.0	0.0	*	0.3
TTM	0.0	0.0	1.3	0.0	0.0	0.0	0.3
TTN	0.0	0.0	4.2	0.0	0.0	0.0	1.0
TTO	0.0	0.0	1.6	0.0	10.0	0.0	1.6
TTP	0.0	0.0	2.5	2.6	0.0	0.0	1.0
TTY	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTZ	0.0	0.0	4.0	0.0	0.0	0.0	1.0
Gem.	0.7	3.0	3.5	0.2	4.5	0.0	1.9

% Vruchten met zwelscheuren na 5 dagen

bedr	B3	B5-1	B8	B7	B2	B5-2	Gem.
TTA	6.9	0.0	0.0	0.0	11.1	18.4	6.8
TTB	5.9	0.0	0.0	20.0	0.0	40.3	13.3
~~TTG~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~
TTD	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	7.9	2.0
TTE	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTF	3.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4
~~TTG~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~8.3~~	~~10.0~~	~~3.1~~	~~3.1~~
TTH	15.0	6.7	1.3	50.0	7.3	33.2	18.5
TTJ	0.0	0.0	0.0	2.9	0.0	9.3	2.7
~~TTK~~	~~0.0~~	~~2.9~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.7~~	~~2.8~~
TTL	8.1	0.0	0.0	11.1	0.0	*	6.0
TTM	2.4	0.0	0.0	0.0	0.0	25.9	6.8
TTN	3.1	0.0	0.0	0.0	0.0	11.6	3.3
TTO	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	10.8	2.7
TTP	2.4	0.0	1.3	30.8	8.3	20.1	10.5
TTY	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	19.1	4.8
TTZ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	2.7	0.7
Gem.	2.8	0.6	0.2	7.2	2.2	12.9	4.8

% Vruchten met goudspikkels na 5 dagen

bedr	B3	B5-1	B8	B7	B2	B5-2	Gem.
TTA	6.9	40.0	49.0	15.8	22.2	13.4	26.2
TTB	8.8	25.0	11.2	7.5	11.5	8.1	11.4
~~TTG~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~7.3~~	~~0.0~~	~~3.0~~	~~16.8~~	~~6.4~~
TTD	2.9	4.3	21.0	9.5	16.7	12.0	12.4
TTE	0.0	3.3	16.0	0.0	12.5	7.9	7.9
TTF	0.0	3.3	49.3	34.8	28.6	43.1	31.5
~~TTG~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~4.3~~	~~0.0~~	~~30.0~~	~~9.6~~	~~7.2~~
TTH	0.0	6.7	19.8	0.0	34.1	16.1	14.1
TTJ	2.8	2.9	19.7	0.0	20.0	11.0	10.9
~~TTK~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~5.4~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~3.2~~	~~2.1~~
TTL	0.0	5.7	33.3	11.1	22.6	*	18.3
TTM	0.0	2.5	22.7	12.5	20.5	18.0	14.6
TTN	3.1	6.7	17.6	0.0	0.0	10.1	8.1
TTO	0.0	0.0	16.6	0.0	10.0	8.6	7.5
TTP	0.0	20.0	25.3	0.0	8.3	20.6	15.0
TTY	0.0	0.0	32.6	0.0	13.3	21.4	15.2
TTZ	0.0	0.0	1.3	0.0	10.5	6.1	3.1
Gem.	1.4	7.1	20.7	5.4	15.5	14.6	12.5

% Losse vruchten na 10 dagen

bedr	B3	B5-1	B8	B7	B2	B5-2	Gem.
TTA	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTB	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
~~TTG~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~
TTD	0.0	4.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5
TTE	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTF	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
~~TTG~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~
TTH	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTJ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
~~TTK~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~	~~0.0~~
TTL	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	*	0.0
TTM	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTN	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTO	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTP	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTY	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
TTZ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Gem.	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Versheid groene delen na 10 dagen (een hoger cijfer is mooier groen)

bedr	B3	B5-1	B8	B7	B2	B5-2	Gem.
TTA	6.0	7.0	6.0	5.0	5.0	5.5	5.7
TTB	5.0	6.0	4.5	6.0	6.0	5.0	5.2
~~TTG~~	~~4.0~~	~~5.0~~	~~3.0~~	~~4.0~~	~~3.0~~	~~4.5~~	~~3.9~~
TTD	4.0	5.0	4.5	3.0	4.0	5.0	4.4
TTE	4.0	4.0	3.5	3.0	3.0	4.0	3.6
TTF	5.0	4.0	3.0	2.0	3.0	3.5	3.4
~~TTG~~	~~4.0~~	~~5.0~~	~~6.0~~	~~5.0~~	~~6.0~~	~~5.5~~	~~5.4~~
TTH	6.0	6.0	6.5	7.0	5.0	7.0	6.4
TTJ	6.0	5.0	6.5	5.0	6.0	7.5	6.2
~~TTK~~	~~6.0~~	~~6.0~~	~~6.0~~	~~5.0~~	~~5.0~~	~~5.5~~	~~5.6~~
TTL	4.0	4.0	3.5	6.0	4.0	*	4.3
TTM	4.0	6.0	6.5	6.0	6.0	5.5	5.7
TTN	5.0	5.0	4.5	4.0	5.0	5.5	4.9
TTO	6.0	5.0	6.0	7.0	6.0	6.5	6.1
TTP	5.0	6.0	6.0	7.0	6.0	6.0	6.0
TTY	6.0	5.0	6.0	6.0	6.0	6.5	6.0
TTZ	6.0	6.0	5.5	5.0	7.0	6.0	5.9
Gem.	5.1	5.3	5.1	5.1	5.1	5.5	5.2

Ingedroogde kroontjes (geturfd na 10 dagen)

bedr	B3	B5-1	B8	B7	B2	B5-2	Totaal
TTA	0	0	0	0	0	0	0
TTB	0	0	1	0	0	0	1
~~TTG~~	~~4~~	~~0~~	~~2~~	~~4~~	~~4~~	~~0~~	~~5~~
TTD	1	0	1	1	0	0	3
TTE	1	1	2	1	1	2	8
TTF	0	1	2	1	1	1	6
~~TTG~~	~~4~~	~~0~~	~~0~~	~~4~~	~~0~~	~~0~~	~~2~~
TTH	0	0	0	0	0	0	0
TTJ	0	0	0	0	0	0	0
~~TTK~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~	~~0~~
TTL	1	0	1	0	0	*	2
TTM	1	0	0	0	0	0	1
TTN	1	0	0	1	0	0	2
TTO	0	0	0	0	0	0	0
TTP	1	0	0	0	0	0	1
TTY	0	0	0	0	0	0	0
TTZ	0	0	0	0	0	0	0

Geelverkleuring groene delen (geturfd na 10 dagen)

bedr	B3	B5-1	B8	B7	B2	B5-2	Totaal
TTA	0	0	0	0	0	0	0
TTB	0	0	0	0	0	0	0
~~TTG~~	0	0	0	0	0	0	0
TTD	1	0	0	1	0	0	2
TTE	0	0	0	0	0	0	0
TTF	0	0	0	0	0	0	0
~~TTG~~	0	0	0	0	0	0	0
TTH	0	0	0	0	0	2	2
TTJ	0	0	0	0	0	0	0
~~TTK~~	0	0	0	0	0	0	0
TTL	0	0	0	0	0	*	0
TTM	0	0	0	0	0	0	0
TTN	1	0	0	0	0	1	2
TTO	0	0	0	0	0	1	1
TTP	0	0	0	0	0	2	2
TTY	0	0	0	0	0	2	2
TTZ	0	0	0	0	0	0	0

2.6 LENGTEMETINGEN GEWAS

Bij drie bedrijven is de lengte van de rassen gemeten (in centimeters).

GEWASLENGTE (= bovenkant pot t/m kop)

bedr	B7	B3	B5	Gem.
datum	02/11	03/11	11/11	
TTA	175.7	209.7	176.2	187.2
TTB	177.8	216.2	181.3	191.8
~~TTG~~	~~176.1~~	~~226.2~~	~~181.4~~	~~194.2~~
TTD	171.5	198.3	180.6	183.5
TTE	178.9	217.6	189.1	195.2
TTF	154.3	199.5	171.0	174.9
~~TTG~~	~~210.3~~	~~238.1~~	~~209.2~~	~~219.2~~
TTH	186.9	228.4	177.2	197.5
TTJ	176.5	219.7	192.9	196.4
~~TTK~~	~~172.3~~	~~211.2~~	~~191.5~~	~~191.7~~
TTL	191.1	227.0	205.6	207.9
TTM	175.8	226.9	184.3	195.7
TTN	183.2	231.2	183.8	199.4
TTO	192.6	229.3	192.3	204.7
TTP	202.8	234.7	201.1	212.9
TTY	197.1	221.5	198.5	205.7
TTZ	180.4	217.5	193.4	197.1
Gem.	182.5	220.7	188.8	197.3
L.s.d.5%				6.7

2.7 SMAAKONDERZOEK

Het smaakonderzoek is op vier data uitgevoerd met de gehele serie rassen. Na oogst werd het product één week op het PBG bewaard bij 20°C en 80% RV. Op de proefdag werden de monsters gewaardeerd door een consumentenpanel bestaande uit 35 personen.

Elke proever kreeg per monster stukjes aangeboden, afkomstig van verschillende vruchten. De proevers beoordeelden op aangenaamheid en kenden per monster een waardering van 0-100 op en lijnschaal toe. Bij de verschillende monsters konden tevens opmerkingen worden geplaatst.

De uit het smaakonderzoek verkregen data zijn middels variantieanalyse verwerkt. De resultaten zijn vervolgens weergegeven in een gewogen gemiddelde per monster voorzien van de Lsd 5%.

2.7.1 Gegevens smaakonderzoek

De gegevens van het smaakonderzoek zijn met alle inzenders besproken. Naar aanleiding van deze bijeenkomst is overeenstemming bereikt over de manier van publiceren.

bedrijf	B6	B2	B5	B8	gem
datum	21 en 22 nov	6 en 7 dec	20 en 21 dec	27 en 28 dec	
TTA	38.6	42.3	47.9	50.7	44.9
TTB	38.0	35.1	51.6	47.9	43.2
~~TTG~~	~~28.9~~	~~23.9~~	~~33.8~~	~~44.3~~	~~32.7~~
TTD	41.7	32.7	45.2	46.3	41.5
TTE	29.8	24.4	31.8	44.2	32.6
TTF	34.6	35.7	41.1	49.5	40.2
~~TTG~~	~~47.2~~	~~37.5~~	~~50.5~~	~~50.9~~	~~46.5~~
TTH	37.4	33.3	46.5	51.0	42.1
TTJ	35.2	32.8	38.1	43.7	37.5
~~TTK~~	~~37.9~~	~~36.2~~	~~45.1~~	~~46.3~~	~~41.4~~
TTL	36.1	34.3	47.2	45.2	40.7
TTM	32.5	31.8	36.7	40.6	35.4
TTN	33.7	47.1	49.5	47.9	44.6
TTO	35.4	36.5	43.1	47.0	40.5
TTP	31.3	27.6	46.9	47.6	38.6
TTY	35.8	28.8	43.9	51.4	40.0
TTZ	34.6	36.4	41.1	46.0	39.5
gem	35.9	33.9	43.5	47.1	40.1
LSD 5%	5.9	5.7	5.7	NS	4.8

2.7.2 Opmerkingen smaakonderzoek

Opmerkingen gemaakt bij de smaakproef van 21 en 22 november, herkomst B6.

Ras	Opmerkingen
TTA	melig (10x), zuur (6x), waterig (4x), hard (4x)
TTB	melig (12x), zuur (3x), smaak positief (2x), smaak negatief (2x)
~~TTG~~	~~melig (10x), smaak negatief (7x), hard (4x), weinig smaak (3x), korrelig (2x)~~
TTD	stugge schil (3x)
TTE	melig (11x), weinig smaak (4x), smaak negatief (4x)
TTF	melig (10x), weinig smaak (5x), waterig (3x), bitter (3x), vreemde smaak (3x)
~~TTG~~	~~melig (9x), zuur (6x), weinig smaak (3x), hard (4x), stugge schil (4x)~~
TTH	melig (12x), zuur (9x), zacht (5x), korrelig (2x), smaak positief (2x), smaak negatief (2x)
TTJ	melig (16x), zacht (6x), weinig smaak (3x), waterig (3x)
~~TTK~~	~~melig (17x), sappig (2x), waterig (3x)~~
TTL	melig (12x), smaak negatief (3x), smaak positief
TTM	melig (16x), weinig smaak (4x), smaak negatief (5x), stugge schil (3x)
TTN	melig (13x), zuur (10x), bitter (2x), smaak positief (2x), smaak negatief
TTO	weinig smaak (4x), smaak negatief (3x)
TTP	melig (14x), zacht (6x), zuur (4x), smaak negatief (4x), bitter (2x)
TTY	melig (14x), zuur (5x), waterig (3x), korrelig (2x)
TTZ	melig (11x), weinig smaak (6x), zuur (4x), zacht (5x)

Opmerkingen gemaakt bij de smaakproef van 6 en 7 december, herkomst B2.

Ras	Opmerkingen
TTA	licht melig (6x), zuur (5x)
TTB	melig (13x), hard (6x), vreemde bijmaak (2x)
~~TTG~~	~~melig (16x), weinig smaak (5x), smaak negatief (4x), taai schil (3x), korrelig (2x)~~
TTD	licht melig (8x), weinig smaak (6x), zuur (3x), korrelig (2x), bitter (2x)
TTE	melig (14x), weinig smaak (7x), smaak negatief (5x), waterig (4x), zacht (3x), korrelig (2x)
TTF	licht melig (5x), waterig (3x), zuur (3x), smaak negatief (4x), taai schil (4x), bitter (2x)
~~TTG~~	~~melig (11x), weinig smaak (4x), zuur (3x), zacht (3x)~~
TTH	melig (11x), zuur (8x), bitter (2x), smaak negatief (3x)
TTJ	melig (15x), zacht (5x), waterig (4x), zuur (4x), korrelig (3x)
~~TTK~~	~~licht melig (8x), zuur (8x), smaak negatief (3x)~~
TTL	melig (10x), zuur (6x), zacht (5x), bitter (2x)
TTM	melig (15x), waterig (3x), weinig smaak (4x), zacht (4x)
TTN	hard (6x), sappig (2x), zuur (3x), smaak negatief (3x), bitter (2x), smaak pos. (2x)
TTO	melig (11x), zuur (4x), flauw (3x), sappig (2x)
TTP	melig (17x), zacht (5x)
TTY	melig (19x), korrelig (3x), weinig smaak (3x), zacht (4x), smaak negatief (4x)
TTZ	licht melig (7x), smaak negatief (4x), zuur (3x), bitter (4x), zacht (4x), hard (2x), korrelig (2x)

Opmerkingen gemaakt bij de smaakproef van 20 en 21 december, herkomst B5.

Ras	Opmerkingen
TTA	zuur (5x), hard (4x), waterig (4x), weinig smaak (4x), smaak positief (3x)
TTB	waterig (3x), zuur (3x), zoet (3x)
~~TTG~~	~~melig (10x), hard (9x), weinig smaak (7x), taaie schil (5x), smaak negatief (3x), vreemde smaak (2x)~~
TTD	licht melig (4x), weinig smaak (5x), zuur (4x)
TTE	melig (12x), zuur (5x), taaie schil (4x), weinig smaak (3x), smaak negatief (3x), vreemde structuur, gronderig
TTF	taaie schil (7x), zuur (6x), zacht (5x), weinig smaak (5x), smaak negatief (3x), vreemde smaak (2x), zoutig
~~TTG~~	~~weinig smaak (5x), zuur (6x), smaak positief (3x), fris (2x)~~
TTH	licht melig (7x), zuur (7x), smaak positief (2x), vreemde bijmaak (2x)
TTJ	melig (12x), weinig smaak (3x), zuur (4x)
~~TTK~~	~~licht melig (7x), zuur (4x), vreemde smaak, chemische smaak~~
TTL	zacht (5x), licht melig (5x), zuur (6x)
TTM	melig (13x), weinig smaak (5x), smaak negatief (3x), vreemde smaak, chemisch, gronderig
TTN	hard (8x), taaie schil (4x), smaak positief (3x)
TTO	hard (8x), zuur (7x), pittig, fris, gronderig
TTP	melig (10x), hard (6x)
TTY	melig (10x), weinig smaak (4x), zuur (5x)
TTZ	licht melig (8x), zuur (4x), smaak negatief (2x)

Opmerkingen gemaakt bij de smaakproef van 27 en 28 december, herkomst B8.

Ras	Opmerkingen
TTA	taaie schil (4x), zuur (4x)
TTB	weinig smaak (6x), hard (5x), flauw (4x)
~~TTG~~	~~taaie schil (11x), hard (9x), melig (6x), bitter (2x), onrijp, kroontjessmaak~~
TTD	taaie schil (7x), melig (5x), zuur (5x), bitter (2x), vreemde smaak, beurse smaak
TTE	taaie schil (9x), melig (8x), zuur (7x), waterig (3x), onrijp (2x)
TTF	zacht (4x), waterig (3x), flauw (3x), zuur (3x), zoet (2x)
~~TTG~~	~~hard (8x), weinig smaak (3x), zuur (3x), zoet (3x)~~
TTH	zuur (5x), waterig (3x)
TTJ	melig (10x), zacht (6x), weinig smaak (3x), zuur (3x)
~~TTK~~	~~zuur (9x), hard (6x), taaie schil (4x)~~
TTL	melig (10x), zacht (7x), taaie schil (4x), weinig smaak (4x), smaak positief (2x)
TTM	melig (9x), taaie schil (6x), bitter (2x)
TTN	zuur (7x), hard (5x), vreemde smaak (2x)
TTO	zuur (9x), hard (7x), taaie schil (4x)
TTP	melig (4x), flauw (3x), zuur (4x)
TTY	hard (8x), zuur (4x)
TTZ	melig (5x), weinig smaak (4x), zuur (5x)

3. SAMENVATTINGEN

Gezien de grote hoeveelheid aan gegevens staan in de volgende tabellen de gegevens uit eerdere hoofdstukken samengevat. De volledige informatie is daar terug te vinden.

3.1 BEOORDELINGEN IN CIJFERS – SAMENVATTING

De proeven zijn op drie tijdstippen beoordeeld (zie 3.1.1).

ras	vorm	kleur	door- kleuring	unifor- miteit	stevig- heid	tros- opbouw	gebruiks- waarde incl B8	gebruiks- waarde excl. B8
TTA	6.5	6.4	6.6	6.5	7.3	6.0	5.7	5.8
TTB	6.4	6.8	7.0	7.0	6.9	6.7	6.1	6.3
~~TTG~~	~~7.3~~	~~6.5~~	~~7.2~~	~~7.4~~	~~8.0~~	~~6.8~~	~~6.3~~	~~6.5~~
TTD	6.4	6.5	6.8	6.4	6.5	6.2	5.7	5.8
TTE	6.5	7.1	7.2	6.9	7.0	6.6	6.2	6.3
TTF	6.4	6.8	6.3	5.8	5.9	5.7	5.0	5.0
~~TTG~~	~~7.2~~	~~6.7~~	~~6.7~~	~~6.5~~	~~6.8~~	~~5.8~~	~~5.6~~	~~5.6~~
TTH	7.0	6.5	7.0	7.0	7.3	7.0	6.2	6.2
TTJ	6.5	6.8	6.7	6.6	6.3	6.3	5.8	6.0
~~TTK~~	~~6.6~~	~~7.1~~	~~6.8~~	~~6.6~~	~~6.9~~	~~6.4~~	~~6.2~~	~~6.3~~
TTL	6.2	7.2	7.0	6.4	6.5	6.3	5.9	6.1
TTM	6.6	6.6	6.9	6.8	7.4	7.0	6.4	6.4
TTN	6.6	7.0	6.9	6.7	7.3	6.5	6.2	6.3
TTO	6.5	6.5	6.9	6.7	7.5	6.5	6.1	6.2
TTP	7.3	6.5	7.1	7.1	7.3	7.0	6.3	6.3
TTY	7.4	7.0	7.2	7.5	7.5	7.3	7.0	7.1
TTZ	6.7	6.6	6.6	6.5	6.7	6.2	5.9	6.0
Gem.	6.7	6.7	6.9	6.7	7.0	6.5	6.0	6.1

3.2 PRODUCTIE VANAF 5 DECEMBER - SAMENVATTING

De productie in de laatste weken van de teelt brengt normaal gesproken het meeste op. Daarom zijn deze gegevens apart berekend en staan hieronder samengevat in één tabel.

	aantal trossen/m ²	gewicht trossen/m ²	gemiddeld vruchtgewicht	aantal incomplete trossen/m ²	aantal gescheurde/m ²	aantal losse/m ²	aantal neusrot/m ²
TTA	4.2	3.1	148	2.0	0.1	1.5	0.0
TTB	6.8	4.4	126	1.0	0.0	0.4	0.1
TTG	~~6.2~~	~~3.5~~	~~113~~	~~0.9~~	~~0.9~~	~~0.9~~	~~0.0~~
TTD	5.4	3.4	121	1.0	0.0	1.3	0.0
TTE	7.0	4.4	123	0.7	0.0	1.4	0.0
TTF	4.4	2.8	118	2.6	0.0	2.3	0.0
TTG	~~5.2~~	~~3.6~~	~~136~~	~~2.0~~	~~0.5~~	~~1.8~~	~~0.4~~
TTH	7.4	4.9	133	0.5	0.5	0.5	0.0
TTJ	5.6	3.8	134	1.5	0.1	0.7	0.0
TTK	~~5.2~~	~~3.4~~	~~129~~	~~1.8~~	~~0.1~~	~~1.3~~	~~0.0~~
TTL	5.5	3.5	126	1.7	0.1	1.0	0.0
TTM	7.8	4.5	116	0.5	0.0	0.3	0.0
TTN	6.6	4.4	133	1.1	0.0	1.3	0.1
TTO	5.6	4.7	164	2.0	0.1	1.7	0.1
TTP	8.0	5.1	127	0.8	0.6	0.4	0.0
TTY	7.8	5.0	128	0.5	0.4	0.3	0.0
TTZ	5.5	3.7	133	1.6	0.2	1.3	0.0
Gem.	6.1	4.0	130	1.3	0.2	1.1	0.1

3.3 HOUDBAARHEID - SAMENVATTING

Hieronder worden de belangrijkste waarnemingen uit de houdbaarheid op een rij gezet.

	houdbaarheid in dagen, zachte vruchten	houdbaarheid in dagen, zachte en rotte vruchten	% rotte vruchten in hele traject	% rotte vruchten binnen 2 weken	gemiddeld aantal vruchten per tros	% losse vruchten	% vruchten met zwelvruchten	% vruchten met goudspikkels	versheid groene delen (na 10 dg)	ingedroogde kroontjes (na 10 dg)	geelverkleuring groene delen (na 10 dg)
TTA	30.0	29.1	23.4	1.7	4.8	2.7	6.8	26.2	5.7	0	0
TTB	24.5	24.5	23.3	2.0	5.0	1.0	13.3	11.4	5.2	1	0
~~TTG~~	~~43.3~~	~~41.5~~	~~18.9~~	~~0.4~~	~~5.1~~	~~0.3~~	~~0.0~~	~~6.4~~	~~3.9~~	~~5~~	~~0~~
TTD	24.9	25.4	9.2	0.0	4.7	8.9	2.0	12.4	4.4	3	2
TTE	28.7	28.5	25.2	0.5	5.1	0.0	0.0	7.9	3.6	8	0
TTF	19.3	19.6	7.7	0.8	4.4	6.4	0.4	31.5	3.4	6	0
~~TTG~~	~~20.0~~	~~18.5~~	~~15.2~~	~~10.0~~	~~4.4~~	~~6.7~~	~~3.1~~	~~7.2~~	~~5.4~~	~~2~~	~~0~~
TTH	23.3	21.4	25.0	2.6	5.1	0.0	18.5	14.1	6.4	0	2
TTJ	20.8	21.0	11.4	0.7	5.0	0.7	2.7	10.9	6.2	0	0
~~TTK~~	~~22.5~~	~~22.2~~	~~15.3~~	~~2.0~~	~~5.0~~	~~0.4~~	~~2.8~~	~~2.1~~	~~5.6~~	~~0~~	~~0~~
TTL	21.7	21.2	13.8	0.8	4.8	0.3	6.0	18.3	4.3	2	0
TTM	27.8	25.7	24.0	1.6	5.1	0.3	6.8	14.6	5.7	1	0
TTN	33.2	32.2	18.2	0.4	4.8	1.0	3.3	8.1	4.9	2	2
TTO	32.7	31.0	25.6	0.0	4.6	1.6	2.7	7.5	6.1	0	1
TTP	25.3	22.9	22.7	4.8	5.2	1.0	10.5	15.0	6.0	1	2
TTY	27.2	25.0	23.6	2.5	5.1	0.0	4.8	15.2	6.0	0	2
TTZ	22.5	21.4	9.0	3.8	4.8	1.0	0.7	3.1	5.9	0	0
Gem	26.5	25.6	18.5	2.1	4.9	1.9	4.8	12.5	5.2		

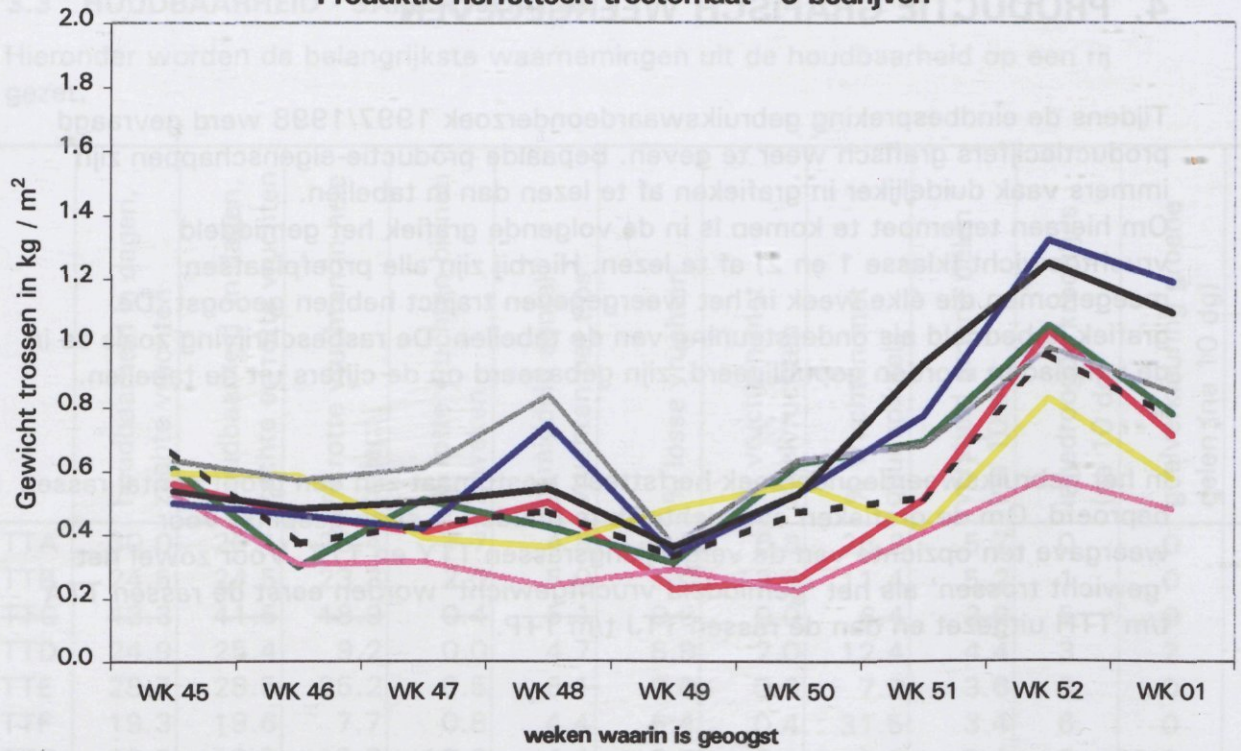
4. PRODUCTIE GRAFISCH WEERGEGEVEN

Tijdens de eindbespreking gebruikswaardeonderzoek 1997/1998 werd gevraagd productiecijfers grafisch weer te geven. Bepaalde productie-eigenschappen zijn immers vaak duidelijker in grafieken af te lezen dan in tabellen.

Om hieraan tegemoet te komen is in de volgende grafiek het gemiddeld vruchtgewicht (klasse 1 en 2) af te lezen. Hierbij zijn alle proefplaatsen meegenomen die elke week in het weergegeven traject hebben geoogst. De grafiek is bedoeld als ondersteuning van de tabellen. De rasbeschrijving zoals ze in de vakbladen worden gepubliceerd, zijn gebaseerd op de cijfers uit de tabellen.

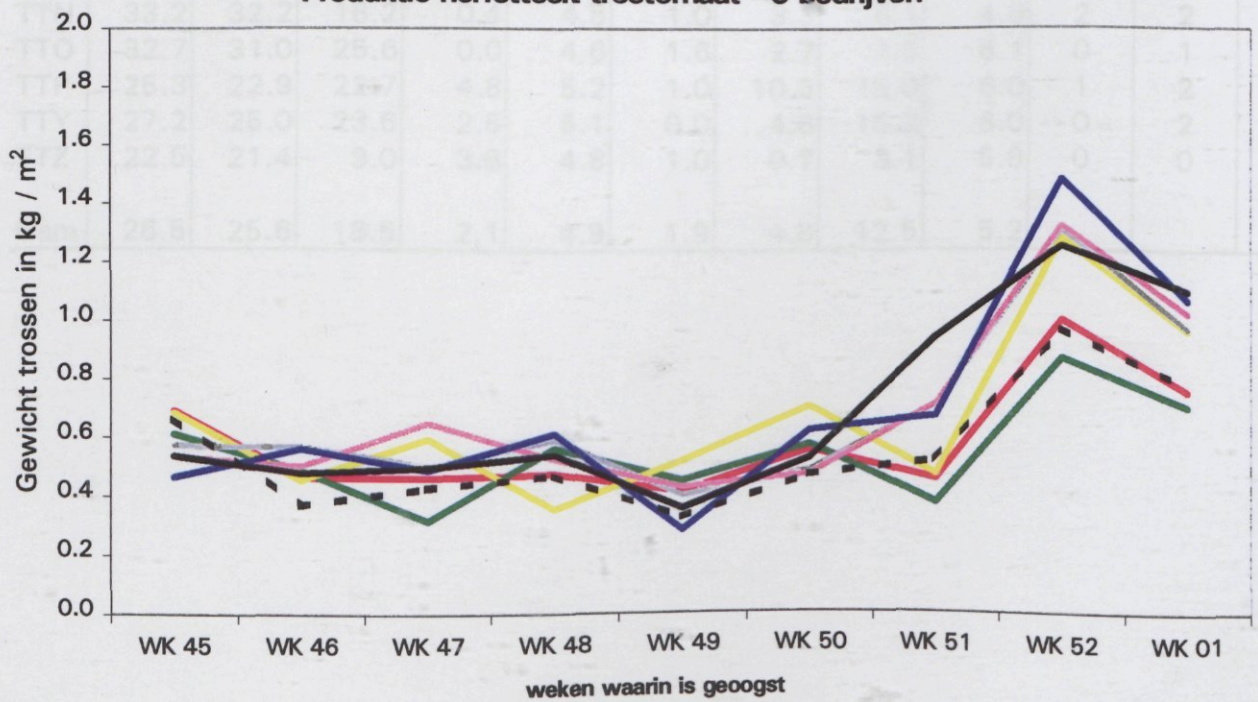
In het gebruikswaardeonderzoek herfststeelt trostomaat zijn een groot aantal rassen beproefd. Om de grafieken overzichtelijk te houden is serie gesplitst voor weergave ten opzichte van de vergelijkingsrassen TTY en TTZ. Voor zowel het 'gewicht trossen' als het 'gemiddeld vruchtgewicht' worden eerst de rassen TTA t/m TTH uitgezet en dan de rassen TTJ t/m TTP.

Productie herfststeelt tomatomaat - 6 bedrijven

TTA TTB TTD TTE TTF TTH TTY TTZ

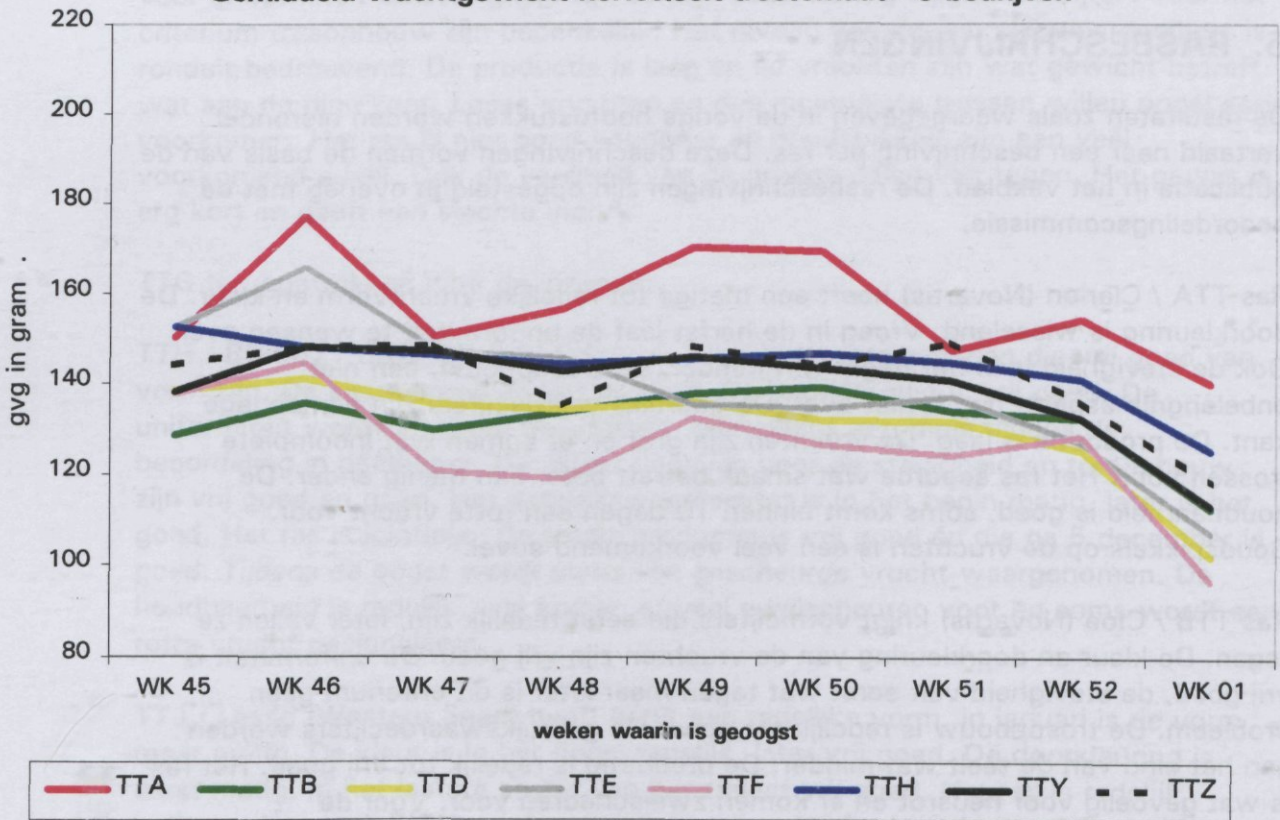
Productie herfststeelt tomatomaat - 6 bedrijven

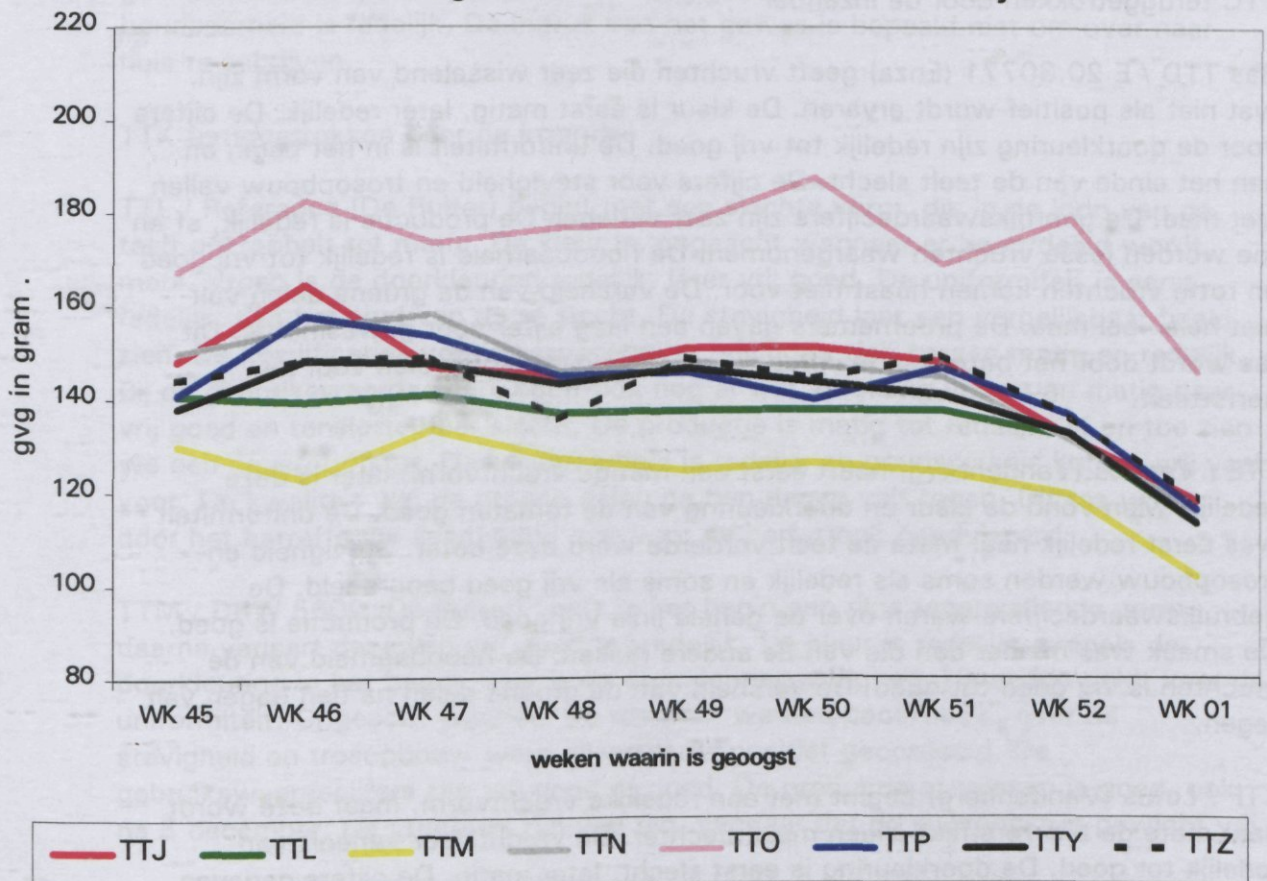
TTJ TTL TTM TTN TTO TTP TTY TTZ

Gemiddeld vruchtgewicht herfststeelt tomatomaat - 6 bedrijven

Gemiddeld vruchtgewicht herfststeelt tomatomaat - 6 bedrijven

5. RASBESCHRIJVINGEN

De resultaten zoals weergegeven in de vorige hoofdstukken worden hieronder vertaald naar een beschrijving per ras. Deze beschrijvingen vormen de basis van de publicatie in het vakblad. De rasbeschrijvingen zijn opgesteld in overleg met de beoordelingscommissie.

Ras TTA / Clarion (Novartis) heeft een matige tot redelijke vruchtvorm en kleur. De doorkleuring is wisselend. Vroeg in de herfst laat de uniformiteit te wensen over. Ook de stevigheid is in het begin wat minder. De trosopbouw, een niet onbelangrijk aspect, houdt niet over. De gebruikswaardecijfers zijn aan de lage kant. De productie is laag. De vruchten zijn grof en er komen wat incomplete trossen voor. Het ras scoorde wat smaak betreft beter dan menig ander. De houdbaarheid is goed, soms komt binnen 10 dagen een rotte vrucht voor. Goudspikkels op de vruchten is een veel voorkomend euvel.

Ras TTB / Cloé (Novartis) krijgt vormcijfers die eerst redelijk zijn, later vallen ze tegen. De kleur en doorkleuring van de vruchten zijn vrij goed. De uniformiteit is vrij goed, de stevigheid valt eerst wat tegen maar later is dit criterium geen probleem. De trosopbouw is redelijk tot goed. De gebruikswaardecijfers worden aan het eind van de teelt wat minder. De productie is redelijk tot vrij goed. Het ras is wat gevoelig voor neusrot en er komen zwelscheuren voor. Voor de houdbaarheid van de vruchten geldt redelijk tot vrij goed, zo nu en dan komt een rotte vrucht voor.

TTC teruggetrokken door de inzender

Ras TTD / E 20.30771 (Enza) geeft vruchten die zeer wisselend van vorm zijn, wat niet als positief wordt ervaren. De kleur is eerst matig, later redelijk. De cijfers voor de doorkleuring zijn redelijk tot vrij goed. De uniformiteit is in het begin en aan het einde van de teelt slecht. De cijfers voor stevigheid en trosopbouw vallen niet mee. De gebruikswaardecijfers zijn zeer variabel. De productie is redelijk, af en toe worden losse vruchten waargenomen. De houdbaarheid is redelijk tot vrij goed en rotte vruchten komen haast niet voor. De versheid van de groene delen valt niet helemaal mee. De proefnemers gaven een laag cijfer voor gewasindruk. Dit ras wordt door het betreffende veredelingsbedrijf niet aanbevolen voor de herfstteelt.

TTE / Vandos (Vandenberg) heeft eerst een matige vruchtvorm, later is deze redelijk. Men vond de kleur en doorkleuring van de tomaten goed. De uniformiteit was eerst redelijk naar mate de teelt vorderde werd deze beter. Stevigheid en trosopbouw werden soms als redelijk en soms als vrij goed beoordeeld. De gebruikswaardecijfers waren over de gehele linie vrij goed. De productie is goed. De smaak was minder dan die van de andere rassen. De houdbaarheid van de vruchten is vrij goed tot goed. De versheid van de groene delen na tien dagen valt tegen.

TTF / Lotus (Vandenberg) begint met een redelijke vruchtvorm, maar deze wordt naar mate de tijd verstrijkt alleen maar slechter. De vruchtkleur varieert van redelijk tot goed. De doorkleuring is eerst slecht, later matig. De cijfers gegeven

voor uniformiteit en stevigheid zijn zonder uitzondering slecht. De cijfers voor het criterium trosopbouw zijn bedenkelijk. Het niveau van de gebruikswaardecijfers is ronduit bedroevend. De productie is laag en de vruchten zijn wat gewicht betreft wat aan de fijne kant. Losse vruchten en dus incomplete trossen willen nogal eens voorkomen. Het ras is niet goed houdbaar en goudspikkels zijn een veel voorkomend euvel. Ook de versheid van de groene delen valt tegen. Het gewas is erg kort en geeft een slechte indruk.

TTG teruggetrokken door de inzender

TTH / BS 6671 (Bruinsma) laat door de teelt heen tomaten zien die vrij goed van vorm zijn. De kleur spring er niet echt uit. De doorkleuring is vrij goed. De uniformiteit wordt als goed beoordeeld, behoudens een dipje tijdens de beoordeling in december. De cijfers gegeven voor de stevigheid en trosopbouw zijn vrij goed en goed. Het gebruikswaardecijfer is in het begin matig, later is het goed. Het ras is jointless. De totale productie is vrij goed en die na 5 december is goed. Tijdens de oogst wordt soms een gescheurde vrucht waargenomen. De houdbaarheid is redelijk, wel komen er veel zwelscheuren voor en soms wordt een rotte vrucht gesignaleerd.

TTJ / Lasso (Western Seed) heeft eerst een redelijke vorm, in januari is de vorm maar matig. De kleur is in het begin redelijk, later vrij goed. De doorkleuring is eerst matig, in het laatste stukje van het traject vrij goed. Het ras is redelijk uniform. De stevigheid van de tomaten is eerst matig, later kunnen deze cijfers nauwelijks door de beugel. In het begin van de teelt geeft men nog redelijke cijfers voor de trosopbouw, later glijden deze af naar een bedenkelijk niveau. De gebruikswaardecijfers zijn redelijk tot matig. De productie is redelijk. De houdbaarheid is redelijk. De indruk van het gewas is bepaald niet om over naar huis te schrijven.

TTK teruggetrokken door de inzender

TTL / Reference (De Ruiter) begint met een slechte vorm, die in de loop van de teelt opkrabbelt tot matig. De kleur is, ongeacht wanneer er beoordeeld wordt, mooi. Vroeg is de doorkleuring redelijk, later vrij goed. De uniformiteit is eerst redelijk, aan het eind van de rit slecht. De stevigheid laat een vergelijkbaar beeld zien. De kwalificaties voor de trosopbouw bevinden zich tussen matig en redelijk. Bij de gebruikswaardecijfers komt ook nog al wat spreiding voor: van matig naar vrij goed en tenslotte naar slecht. De productie is matig tot redelijk, af en toe zien we een neusrotvrucht. De houdbaarheid is redelijk en goudspikkels komen vrij veel voor. De kwaliteit van de groene delen na tien dagen valt tegen. Dit ras wordt door het betreffende zaadbedrijf niet voor de herfstteelt geadviseerd.

TTM / DRW 5600 (De Ruiter) heeft in het begin een tikje tegenvallende vorm, daarna varieert deze van vrij goed tot redelijk. De kleur is redelijk, evenals de doorkleuring in het begin, later is de doorkleuring vrij goed. Hetzelfde geldt voor de uniformiteit. Ongeacht wanneer de tomaten werden beoordeeld, over de stevigheid en trosopbouw werd alleen maar positief geoordeeld. De gebruikswaardecijfers zijn vrij goed of goed. De productie in trossen is goed, ook na 5 december. De vruchten zijn wel fijn, vandaar dat de opbrengst in gewicht vrij

goed tot redelijk is. De smaak van dit ras viel tegen. De houdbaarheid is vrij goed. Wel worden nogal wat goudspikkels waargenomen.

TTN / 74-24 RZ (Rijk Zwaan) produceert tomaten die redelijk gevormd zijn. De kleur wordt als vrij goed of goed beoordeeld. De doorkleuring is vrij goed. In november is de uniformiteit vrij goed, later in de winter redelijk. De stevigheid is over het algemeen goed, aan het einde van de teelt een tikje minder. De trosopbouw is redelijk, met in de maand december een wat negatief cijfer. De gebruikswaardecijfers zijn in het begin goed, later redelijk. De productie is vrij goed. Een neusrot vrucht werd soms gesignaleerd. De smaak van dit ras viel op in positieve zin. De houdbaarheid van de trossen is prima, wel valt de versheid van de groene delen na tien dagen tegen. Ook de gewasindruk viel tegen.

TTO / 74-29 RZ (Rijk Zwaan) start met matig gevormde vruchten, daarna zijn ze redelijk van vorm. Bij de kleur zien we een zelfde beeld. De doorkleuring is vrij goed. De uniformiteit is wisselend, van matig via vrij goed naar redelijk. Over de stevigheid van dit ras geen onvertogen woord. De trosopbouw is eerst redelijk dan vrij goed, maar uiteindelijk slecht. Bij de gebruikswaardecijfers zien we na een vrij goed begin ook een neerwaartse lijn naar het einde. Het ras produceert niet te veel trossen, maar wel vrij veel kilo's. Het gemiddeld vrucht gewicht is dan ook hoog. Een losse vrucht komt wel eens voor, vandaar dat het aantal incomplete trossen wat hoger is. De houdbaarheid is prima.

TTP / Londrina (Royal Sluis) krijgt voor de vorm goede cijfers. De vruchtkleur is in het begin van de teelt vrij goed, later valt dit criterium wat tegen. Goed tot vrij goed is de doorkleuring. Bij de beoordelingscriteria uniformiteit, stevigheid en trosopbouw zien we dezelfde tendens: vroeg in de teelt en aan het einde van de teelt worden goede cijfers uitgedeeld, in het midden traject zijn ze vrij goed. De gebruikswaardecijfers laten enige fluctuatie zien, eerst, vrij goed, dan matig en uiteindelijk goed. De productie van dit ras, ook die van na 5 december is goed. Een enkele gescheurde vrucht kan voorkomen. De houdbaarheid is redelijk tot vrij goed, met één aantekening: soms wordt een rotte vrucht waargenomen. Goudspikkels komen ook voor, evenals zwelscheuren.

TTY / Tomcat (Bruinsma) scoort tijdens de gehele teelt hoge vormcijfers. De waardering voor de kleur loopt uiteen van vrij goed tot goed. Hetzelfde geldt voor de doorkleuring van de vruchten. Wat betreft de cijfers, welke gegeven werden voor de uniformiteit, stevigheid, en trosopbouw, ze waren allemaal fraai. Vandaar ook dat dit ras met allemaal hoge gebruikswaardecijfers uit de bus komt. De productie is goed, of het nu gaat om de totale of die van na vijf december. Eén opmerking: af en toe wordt een gescheurde vrucht waargenomen. De houdbaarheid is vrij goed, tijdens de controles zien we enkele rotte vruchten en goudspikkels.

TTZ / Durinta (Western Seed) heeft over het algemeen vrij goede vormcijfers alleen aan het einde van de rit vallen ze wat tegen. Exact hetzelfde beeld zien we bij de vruchtkleur. De cijfers voor de doorkleuring gaan door de teelt heen van matig naar vrij goed en weer naar matig. De uniformiteit is nogal variabel, eerst matig, dan vrij goed en uiteindelijk slecht. De stevigheid kan er eerst mee door, later valt deze tegen. De trosopbouw is uitgezonderd het midden van het traject niet best. Ook de gebruikswaardecijfers vertonen nogal wat variatie: matig, vrij

goed en slecht. De productie is redelijk. Er komen wat losse en neusrot vruchten voor. De houdbaarheid van dit ras is aan de krappe kant en een enkele rotte vrucht wordt gesignaleerd.